

«Макинка а. ЖОББМ» КММ директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасарының 2022-2023 оқу жылына арналған талдау есебі

Мектептің 2022-2023 оқу жылына арналған тәрбие жұмысының жоспары Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2019 жылғы 15 сәуірдегі № 145 бұйрығына сәйкес «Рухани жаңғыру» бағдарламасын іске асыруда білім берудің тұжырымдамалық негіздерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Білім және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы және 2022-2023 оқу жылына арналған нұсқаулық-әдістемелік хатымен іске асырылды.

Тәрбиелік іс-шаралар үш бағытта жүзеге асырылды: оқу процесінде, сыныптан және мектептен тыс жұмыстарда. Тәрбиелік іс-шаралардың негізі -ұжымдық шығармашылық істер жүйесі (жыл сайынғы мерекелер мен дәстүрлер шеңбері).

Мектепте білім беруді ұйымдастырудың негізгі мақсаты – қазақстандық патриотизмді, толеранттылықты, жалпы мәдениетті, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, шығармашылық қабілеттерін дамытуға, балалардың бос уақытын қамтамасыз етуге бағытталған оқушылармен тәрбие жұмысының тиімді жүйесін құру.

Міндеттер:

- Жан-жақты және үйлесімді дамыған тұлғаны жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтар негізінде тәрбиелеу;
- Көшбасшылық қасиеттері бар жаңа демократиялық қоғамда өмір сүруге қабілетті азамат пен патриотты қалыптастыру;
- Жеке тұлғаның рухани-адамгершілік және адамгершілік қасиеттерін, қазақстандық қоғам өмірінің нормалары мен дәстүрлеріне сәйкес этикалық принциптерін қалыптастыру;
- Жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды, қазақ халқының ана тілін құрметтеуге, Қазақстан Республикасында тұратын этностар мен ұлыстардың мәдениетіне құрметпен қарауды қалыптастыру.

Тәрбие жұмысының барлық бағыттары білім берудің тұлғалық-бағдарлы көзқарасына мүмкіндік береді және оқушылардың шығармашылық қабілеттерін ынталандырады. Тәрбиелік іс-шараларды өткізу формалары өте алуан түрлі: тақырыптық кештер, қызықты адамдармен кездесулер, слайд-шоулар, презентациялар, әдеби сурет залдары, мерекелер, фестивальдер, лекторийлер және т.б. Іс-әрекет формаларының әртүрлілігі балалардың көп бөлігін әртүрлі іс-әрекеттерге тартуға мүмкіндік береді, бұл олардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал етеді.

Мектептің тәрбие жүйесі әлеуметтік, табиғи, пәндік-эстетикалық ортаға әсер ететін сыныпты, балалардың сабақтан тыс өмірін, мектептен тыс жұмыстар мен қарым-қатынасты біріктіре отырып, педагогикалық процестің барлық аспектілерін қамтиды және үнемі білім алуға мүмкіндік береді.

Тәрбиелік міндеттерді жүзеге асыру баланың жеке басының бейімділігі мен қабілеттерін дамытуға және жүзеге асыруға жағдай жасауға ықпал етеді.

Мектеп әр жас кезеңінде балаға төрт негізгі міндетті шешуге көмектеседі: өзін-өзі тануды, өзін-өзі анықтауды, өзін-өзі жүзеге асыруды, өзін-өзі реттеуді қалыптастыру, өмірдің бес негізгі саласында:

1. Білім саласы (оқу, ақпарат, білім).
2. Практикалық іс-әрекет саласы (еңбек қызметі, қабілеттер, дағдылар).
3. Ойын саласы (ойын әрекеті, шығармашылық қабілеттерін жүзеге асыру).
4. Физикалық даму саласы (табиғи физикалық бейімділіктердің дамуы).
5. Қарым-қатынас саласы (өзін, адамдарды тану, олармен қарым-қатынас жасау).

Сонымен, мектепте баланың жеке басын дамыту үшін жағдай жасау – мектепте әр жас кезеңінде балаға оның өмірінің негізгі салаларындағы мәселелерді сәтті шешуге көмектесетін қарым-қатынастар жүйесін құру процесі.

Тәрбие жұмысының негізгі бағыттары жүзеге асырылады:

- білім мен тәрбиенің органикалық бірлігі;
- инновациялық оқыту технологияларын енгізу;
- білім беру жүйесін халықаралық стандарттар талаптарына сәйкес жетілдіру;
- оқушы тұлғасын жан-жақты дамыту мақсатында оқыту мен тәрбиелеудің сыныптан тыс түрлерін дамыту.

Мектептің білім беру жүйесін модельдеуде дамудың бірнеше кезеңін бөліп көрсетуге болады:

Бірінші кезең – қалыптасу кезеңі, мақсатты көрсеткіштер қалыптасады, оқу-тәрбие процесін ұйымдастыруда негізгі нұсқаулар әзірленеді, мектептегі тәрбие жүйесі туралы түсінік қалыптасады.

Екінші кезең - жүйенің түпкілікті түрде ресімделуі: әрбір компонент өз орнын алады, жүйе байланыстары күшейеді. Мектеп ұжымы біртұтас, ортақ мақсатпен, ортақ іс-әрекетпен, ортақ жауапкершілікпен біріккен балалар мен ересектер қауымы ретінде әрекет етеді.

Үшінші кезең - жүйені жаңарту және жетілдіру: мақсаттар күрделене түседі, мазмұны түрленіп, қарым-қатынастар жақын болады, ұйымдастыру және басқару процестері күрделене түседі.

Олай болса, білім беру жүйесінің тиімділігінің негізгі критерийі нәтиже – оқушы мен мұғалім тұлғасының дамуы мен өзін-өзі танытуы болмақ.

Бүгінгі таңда жеке тұлғаның дамуына мақсатты және тиімді ықпал ете алатын құрамдас бөліктердің реттелген тұтас жиынтығы ретінде тәрбие жұмысының жүйесін құрмайынша алға қойған мақсатқа жету, мәселелерді шешу мүмкін емес.

Тәрбие жұмысының басым бағыттары

Мектепте 2022-2023 оқу жылында тәрбие жұмысы Абайдың рухани мұрасында өрнектелген, жан-жақты дамыған тұлғаның ұлттық бейнесі болып табылатын «Толықадам» тұлғалық тәрбиенің тұжырымдамалық негіздері аясында жүзеге асырылады. «Толықадамның» жеке атрибуттары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарында, Мемлекет басшысының «Тәуелсіздік бәрінен қымбат» бағдарламалық мақалаларында айқындалған қолданыстағы құндылықтар мен басымдықтарды біріктіреді. Абай және ХХІ ғасырдағы Қазақстан» және басқа да тұжырымдамалар тұлғаны тәрбиелеуде біртұтас жүйелі тәсілді қамтамасыз етеді.

Мектептегі тәрбие жұмысы «Рухани жаңғыру» бағдарламасын іске асыру жағдайында білім берудің тұжырымдамалық негіздеріне сәйкес сегіз негізгі бағыт бойынша жүзеге асырылады.

1. қазақстандық патриотизм мен азаматтықты тәрбиелеу, құқықтық тәрбие беру;
2. рухани-адамгершілік тәрбие;
3. ұлттық тәрбие;

4. отбасы тәрбиесі;
5. еңбек, экономикалық және экологиялық білім;
6. көпмәдениетті және көркем-эстетикалық тәрбие беру;
7. интеллектуалдық тәрбие, ақпараттық мәдениетті тәрбиелеу;
8. дене тәрбиесі, салауатты өмір салты.

Қазақстандық патриотизмге және азаматтыққа тәрбиелеу, құқықтық тәрбие беру бағыты:

Мақсаты: Балалар мен жастардың патриоттық санасы мен өзіндік санасын қалыптастыру, Қазақстан Республикасының Конституциясын, мемлекеттік рәміздерін құрметтеуге тәрбиелеу, құқықтық мәдениетін, өз құқықтары мен міндеттеріне саналы көзқарасын қалыптастыру.

Алты даму бағытын қамтитын «Рухани жаңғыру» бағдарламасында жазылған.

Оқушылардың туған жерінің салт-дәстүріне, тарихы мен мәдениетіне деген қызығушылығы мен құрметін арттыру мақсатында осы бағдарламаны іске асыру үшін, біз стратегиялар мен тетіктерді әзірледік:

- тақырыптық сынып сағаттары
- батылдық сабақтары
- дөңгелек үстелдер, пікірсайыстар
- әскери және еңбек даңқы мұражайына бару
- ҰОС және еңбек ардагерлерімен, соғыс - интернационалистермен кездесулер
- құқықтық-патриоттық тақырыптарда конкурстар, викториналар
- жорықтар, экскурсиялар, көрмелер, ақпараттық сағаттар
- қамқоршыларды, Ұлы Отан соғысы ардагерлерін құрметтеу
- әскери спорттық іс-шаралар мен жарыстар

2022-2023 оқу жылында оқу-тәрбие жұмысын ұйымдастыруда Ахмет Байтұрсынұлының 150 жылдығын, Роза Бағланованың 100 жылдығын, Қазыбек бидің 355 жылдығын, Мұхтар Әуезовтің 125 жылдығын, Мұхтар Әуезовтің 125жылдығын, Қазақстанның мемлекеттік рәміздерінің қабылданған 110 жылдық мерейтойларын дайындап, өткізуге баса назар аударылады.

Барлық салтанатты іс-шаралар Қазақстан Республикасының әнұранын орындаудан басталады. 2023-2023 оқу жылында азаматтық-патриоттық тәрбие беру жұмыстары мектептің жұмыс жоспарына сәйкес жүргізілді. Жаңа оқу жылы дәстүрге айналған «Алғашқы қоңырау» жиынымен басталды,

бұл күні «Білімге, еңбекке, патриоттыққа ұмтылу» атты өміріндегі алғашқы сабағына аттанған бірінші сынып оқушыларына ерекше көңіл бөлінді.

«Назар аударыңыз, балалар!» акциясы аясында 1-11 сыныптар арасында балалардың жол-көлік жарақатының алдын алу, балалар мен жасөспірімдерді көшелер мен жолдарда қауіпсіз ұстау дағдыларына тәрбиелеу жұмыстарын жандандыру мақсатында сынып сағаттары өткізілді, көшеде және үйде өзін-өзі ұстау ережелері туралы әңгімелер өткізілді. Мектеп парақшаларында ата-ананың бала тәрбиесіне жауапкершілігі туралы жадынамалар жүйелі түрде орналастырылды.

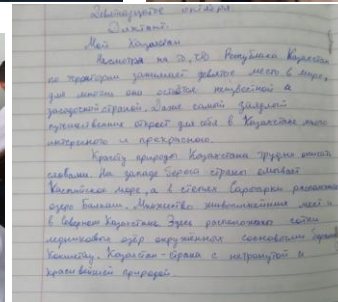
«Адал ұрпақ» клубының іс-шаралары белсенді жүргізіліп, оқушылар арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымды насихаттау және қалыптастыру, сыбайлас жемқорлыққа қарсы дағдыларды қалыптастыру, адалдыққа, әдептілікке, жауапкершілікке тәрбиелеуге бағытталған «Адалдық – ұлы Абайдан қалған мұра»,

«Жемқорлыққа жол жоқ!» сынып сағаттары өткізілді. Бұл оқиға қазіргі әлемде шарлауға көмектесетін адамның оң қасиеттерін қалыптастыруға ықпал етті. Бұл іс-шара қазіргі заманауи әлемде орнын табуға көмектесетін адамның оң қасиеттерін қалыптастыратуға ықпал етті. «Адал ұрпақ» клубының мүшелері балаларды зорлық-зомбылық мәселесіне халықтың назарын аудару мақсатында ата-аналар арасында «Ата-аналар, естеріңізде болсын!» атты парақшалар таратты, «қазақ халқының отаншылдық рухты жырлаған Ілияс Есенберлин» тақырыбында инабаттылық сабағын өткізді.

Биыл еліміздің ұлттық мерекесі мәртебесінде алғаш рет 25 қазанда Қазақстан Республикасының күні аталып өтілді. «Қыран елім-Қазақстаным!» патриоттық акциясы аясында жеке жоспар бойынша жүзеге асырылды: ортаңғы деңгейде «Менің Республикам Қазақстан» мерекелік концерті, сурет байқауы, патриоттық әндерді жаппай орындау, диктант және эссе байқауы, тақырыптық шумақтар, көрме, челлендж «Мен өз елімді мақтан етемін», бұл оқиғалар Қазақстан мемлекеттінің дамуына елеулі әсер етіп, оның тарихи маңызын жас ұрпаққа ұғындыруға ықпал етті.

Қыркүйек айында «Ақберен» шығармашылық байқауының аудандық туры өтіп, оған 9-сынып оқушысы Абжанова Меруерт эссе байқауынан, 8-сынып оқушысы Жұмахан Аяулым өлеңдерді мәнерлеп оқуға қатысып, сертификатымен марапатталды.

31 қазан «Кенашы а ЖОББМ» КММ Баянғали Әлімжанов шығармашылығына арналған кеш өтті, онда 9-сынып оқушысы Абжанова Меруерт Баянғали Ә. өлеңдерін мәнерлеп оқу

номинациясы бойынша 3-орынға ие болды.

27-28 қазанда 9 «б» сынып оқушысы, мектептің өзін-өзі басқару президенті Козленко Злата өзін-өзі басқару органдары мен балалар ұйымының жетекшілері арасында өткен «Мен-Елімнің ертеңім» атты облыстық мектеп оқушыларының форумына қатысты. Бұл форум балалар қоғамдық ұйымдарының рөлі мен мәртебесін арттыруға, балалардың мектепке және қоғамдық өмірге қатысуына байланысты әлеуметтік мәселелерді қолдауға ықпал етеді. Дөңгелек үстелге қатысушылар әлеуметтік бастамаларды дамыту перспективалары мен бүгінгі күннің мәселелерін талқылады.

7 желтоқсанда Тәуелсіздік онкүндігі басталып, оның аясында «Тәуелсіздік-баға жетпес құндылық» тақырыбында бірыңғай сынып сағаты, 7-9 сыныптарда «Тәуелсіздік тірегім, Қазақстан жүрегім» атты есте алу сабағы,

«Тәуелсіздік тұғырым» атты қабырға газеттері безендірілді, 8 «б» сыныбында «Бауыржан Момышұлы – Халық батыры»,

Ұлы Отан соғысының даңқты жауынгері, белгілі жазушы, патриоттық сағат, 8-9 сынып оқушылары арасында «Географиялық турнир» зияткерлік ойыны ,

10-сыныпта «Мәншүк Мәметова – туғанына 100 жыл толуына орай Кеңес Одағының Батыры» тақырыбында ақпараттық сағат,

«Халықтың басты жетістігі – Тәуелсіздік» тақырыптық көрме,

Дінмұхамед Ахмедұлы Қонаевтың 110 жылдығына арналған «Мақтан тұтар ұлы тұлға» сыныптан тыс іс-шара өткізілді.

Орта және бастауыш буында Еркибаева Н.О. мен Максимова А.Г зияткерлік ойындар өткізіп, оқушылар Қазақстан тарихынан терең білімдерін көрсетті.

Ы.Алтынсариннің 180 жылдығы қарсаңында оқушыларға шығармашылық мұрасын кеңінен насихаттау мақсатында байқаулар өтті, Алтынсарин атындағы көрме ұйымдастырылып, балалар жазушының өмірбаяны мен шығармашылығымен танысты

Мектебімізде Қазақстан Республикасының мәдени мұрасын жастар арасында насихаттау аясында Алаш қозғалысының рухани көсемі, қоғам қайраткері, мемлекет қайраткері, қазақ тіл білімі мен әдебиеттану ғылымының негізін салушы, ақын Ахмет Байтұрсынұлы 150 жылдығына арналған ашық сабақтар, кітап көрмесі, тапсырмалар, викториналар, сынып сағаттары өткізілді. Оқушылар А. Байтұрсынұлының өмірі мен шығармашылығы, қызметі туралы, А. Байтұрсыновтың ғылым мен мәдениетке, білімнің дамуына қосқан үлесі туралы мағлұмат алды.

Оқушылардың батыр әйелдер туралы білімдерін тереңдету мақсатында қазақтың аты аңызға айналған әншісі Роза Бағланованың 100 жылдығына арналған ашық сабақтар, көрме, викториналар өткізілді.

Ата-бабаларымыздың ерлікпен өткен жолы жас ұрпаққа қашанда лайықты үлгі, өнеге. Жастар елінің азаттығы мен тәуелсіздігін қорғап, жерін жаудан қорғауда халық көрсеткен ерлік пен қаһармандық үлгілерімен тәрбиеленді.

Ерлік пен қаһармандықтың бейнесі шабуылдаушы ұшқыш, екі мәрте Кеңес Одағының Батыры, Қазақстан авиациясының генерал-майоры Талғат Бегелдинов болды. Аты аңызға айналған ұшқыштың 100 жылдығына орай мектепте ақпараттық бұрыш безендіріліп,

мектеп кітапханасына қойылды, Екінші дүниежүзілік соғыс батырларына арналған ерлік сабақтары мен спорттық жарыстар өткізілді.

Интернационалист-жауынгерлерге, Ауған соғысының батырларына құрмет көрсету игі дәстүрге айналды. Бұл шараның өскелең ұрпақ үшін тәрбиелік мәні зор, борыш, Отанға деген адалдық, сүйіспеншілік сезімін қалыптастыруға ықпал етеді. Ауған соғысына қатысушылардың әңгімелерін тыңдаған оқушылар мақтаныш, аға ұрпаққа деген құрмет сезімін оятады.

Отан қорғаушылар күні қарсаңында мектебімізде 5-11 сыныптар арасында сап түзеу және өн байқауы өтті.

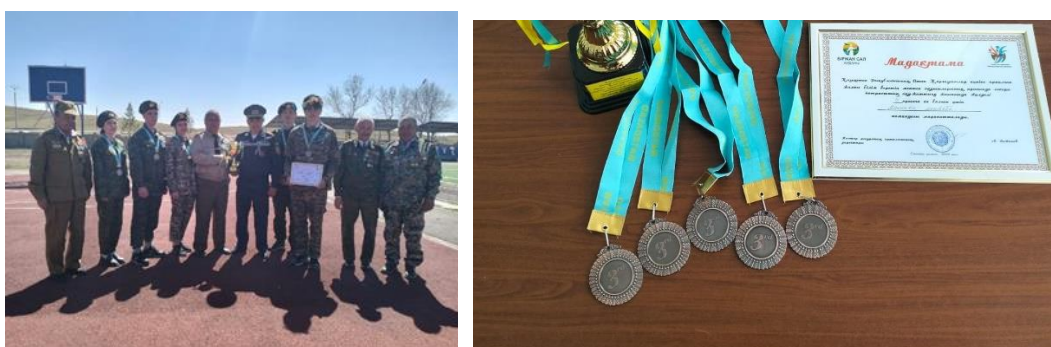
Ұлы Жеңіс күнінің 78 жылдығы қарсаңында ержүрек бабалар рухына тағзым ету мақсатында мектепте «Мәңгілік даңқ» акциясы ұйымдастырылды. Балалар өз туыстарының – Ұлы Отан соғысына қатысушылардың және тыл еңбеккерлерінің портреттерімен шықты. Салтанатты сап 1941-1945 жылдардағы соғыс жылдарында қаза тапқан жауынгерлер – Макинка ауылдастарына арналған ескерткіште өтті. Сапта Ұлы Отан соғысына арналған өлеңдер мен әндер шырқалды, жиналғандар біз үшін әлемді қорғаған жауынгерлерді бір минут үнсіздікпен еске алды.

Жеңіс күніне арналған ұжымның қатысуымен «Еркін ел ұрпағы» жалпыхалықтық диктант, «Естелік лента» патриоттық акциясы өткізілді.

Біржан сал ауданындағы жалпы білім беретін мектептер арасында өткен әскери-патриоттық жиынға қатысып, мектебіміздің командасы жүлделі ІІІ орынға ие болды.

10-11 сыныптарда АӘТД мұғалімі Чернобыль апатының құрбандарын еске алу сабағын, 5-11 сыныптарда саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алуға арналған сынып сағаттарын өткізді.

Бастауыш буында «Бастауыш сыныппен қоштасу» атты ертеңгіліктер, негізгі идеясын насихаттау және сақтау болып табылатын мектеп дәстүрін, азаматтық пен патриоттыққа тәрбиелеу, өскелең ұрпақты Отан тарихына қатыстыру сезімін ояту мақсатында оқу жылының аяқталуына арналған «Түлек-2023 – Жаңа Қазақстан Ертеңі» салтанатты жиыны өтті.

Мектептегі осы бағыттағы жұмыстың нәтижесі:

2022-2023 оқу жылындағы азаматтық-патриоттық тәрбие жұмысын саралай келе, мынадай қорытынды жасауға болады: Педагогикалық ұжым қойған барлық міндеттер орындалды; Мектебіміздегі патриоттық дәстүрлер оқушылардың ел тарихына деген қызығушылығын арттырады, тарихи оқиғалардағы қарапайым адамның рөлінің маңыздылығын ұғындырады, аға ұрпаққа деген құрметті көзқарасты қалыптастыруға ықпал етеді, дәстүрлерді сақтап, дамытады және арттырады. Бұл іс-шаралар жүйесі өз Отанының патриоттарын тәрбиелеуге бағытталған. Жоспарлы, күнделікті жұмыс, түрлі тәрбие құралдарын пайдалану, мектеп пен отбасының ортақ күш-жігері, үлкендердің сөзі мен ісі үшін жауапкершілігі оң нәтиже беріп, өскелең ұрпақты отансүйгіштікке тәрбиелеудегі алдағы жұмыстардың негізі болып табылады.

Құқықтық тәрбие.

Мектептің тәрбие жұмысының маңызды бағыттарының бірі жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу болып табылады. Бұл жұмыстың мақсаты мектеп оқушыларының заңсыз мінез-құлқына жол бермеу, оқушыларды құқықтық тәрбиелеу, зиянды әдеттердің алдын алу, сонымен қатар улы және есірткі заттарын пайдаланудың алдын алу, кәмелетке толмағандар арасында қадағалаусыз және құқық бұзушылық пен жаракаттардың алдын алу, ата-аналар мен оқушылардың әдепсіз әрекеттері, ата-аналардың тәрбиелік ұстанымын белсендіру.

Оқу жылының басында оқушылардың құқықтық мәдениеті туралы оқушылардың ой-өрісін кеңейту мақсатында кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша мектепшілік іс-шаралар жоспары әзірленді. Жұмыстың негізгі нысандары келесідей болды:

- тұрғын үйге, отбасылық тәрбие жағдайына, бос уақытын ұйымдастыруға, каникул кезінде жұмысқа орналастыруға, сабаққа дайындыққа бақылау жасау мақсатында отбасыларды аралау;

- жасөспірімдердің тұлғалық қасиеттерін зерттеу, олардың мінез-құлқын түзету сабақтары, қарым-қатынастық дағдыларға үйрету;

- жасөспірімдерді тәрбиелеу мен оқытуға ортақ көзқарастарды қалыптастыру мақсатында ата-аналарға, пән мұғалімдеріне психологиялық-педагогикалық кеңес беру;

- жасөспірімдермен жеке және ұжымдық профилактикалық әңгімелесу; жасөспірімдерді әлеуметтік маңызды іс-әрекеттерге тарту.

Құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша мектеп жұмысының жүйесіне мыналар кіреді: ұйымдастыру шаралары, тәрбие жұмысы, мектеп оқушылары мен ата-аналарға құқықтық тәрбие беру; кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу. Құқық бұзушылықтың алдын алу жұмыстары отбасын әлеуметтік-педагогикалық қолдауды қамтамасыз ететін сынып сағаттары жүйесі, профилактикалық субъектілердің бірлескен жұмысы, кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу, бақылау жұмыстарына қоғамды тарту арқылы жүзеге асырылады. Профилактикалық іс-шараларда алдын алу кеңесі маңызды рөл атқарады, оның бастамасымен жыл бойына нашакорлыққа қарсы науқан, заң онкүндігі, буллингтің алдын алу бойынша онкүндік ұйымдастырылды. 2022-2023 оқу жылында мектепте профилактикалық кеңес жұмыс істеді, оның құрамына: кеңес төрағасы, директордың ТІ жөніндегі орынбасары, хатшы, мұғалімдер және медицина қызметкері (келісім бойынша) кірді.

Оқу жылында профилактикалық кеңестің 8 отырысы өткізіліп, онда тәрбиелік-алдын алу жұмыстарын оңтайландыру, қадағалаусыз және жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу, салауатты өмір салтын насихаттау мәселелері қаралды. Кәмелетке толмағандардың білім алуына бақылау жүргізіледі: босатқан сабақтарды қатаң есепке алу, дәлелді себепсіз оқшылықтарды жою жұмыстары. Жиналыстарға мектеп директоры, сынып жетекшілері шақырылды. Мектепте ақпараттық кеңістік құрылды. Оқушыларға және ата-аналарға арналған ақпараттық тақталар орналастырылған:

оқушыларға арналған ережелер, учаскелік жетекшілердің координаттары, учаскелік инспектор.

Қаңғыбастық пен немқұрайдылықтың алдын алу үшін мектепке бару қатаң қадағаланады. Балалардың тұрмыс жағдайы мен тұрмыстық жағдайын тексеру мақсатында тұрмысы төмен отбасылардың пәтерлеріне барады. Әкімшіліктің қараңғы түскен кездегі кезекшілік кестесі бекітілді. Мектепте оқушыларды құқықтық тәрбиелеуге көп көңіл бөлінеді, әділет органдарымен жыныстық қол сұғылмаушылыққа қарсы қылмыстар мен қорлаудың алдын алу бойынша кездесулер, балалар мен жасөспірімдермен «Темекі шегудің және психоактивті заттарды қолданудың зияны туралы» тақырыбында әңгімелесу өткізілді. «Назар аударыңыз, балалар!» акциясы аясында 1-8 сынып оқушылары арасында аудиториялық сағаттар мен пікірталастар өткізілді.

Жыл басында Макинка дәрігерлік амбулаториясының акушеркасы Приходько Наталья Николаевнаның қатысуымен 7-10 сынып қыздары арасында әңгіме жүргізілді. «Ерте жыныстық қатынас және олардың салдары».

Бейнебаяндарды көрсетіп, жадынамалар таратты. Педагог-психолог, сонымен қатар сынып жетекшілері оқушыларға «Интернеттегі қауіпсіздік», «Қауіпті әлеуметтік желілер» және т.б. тақырыптар бойынша сабақтар мен тақырыптық кеңестер өткізді. Интернет қауіпсіздігі сабағында оқушылармен жүргізілетін жұмыс түрлері өте алуан түрлі болды және ең бастысы қызықты және тиімді болды, ақпаратты қорғау дағдыларын қалыптастыруға ықпал етті және оқушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес болды.

«Бала құқығы – адам құқығы» республикалық онкүндігі аясында іс-шаралар ұйымдастырылып, өткізілді.

17-28 сәуір аралығында мектепте бұзақылық пен суицидтің алдын алу бойынша онкүндік өткізілді, онкүндіктің жоспары бойынша келесі іс-шаралар өткізілді: 8 «Б» сыныбында

сынып сағаты тақырыбы: «Адамдар арасындағы қарым-қатынастың негізі». Зорлық-зомбылықсыз қарым-қатынас ережелері. Оқушылар агрессияның себептері, адамдар арасындағы қақтығыстар және оларды шешу жолдары туралы айтты. Біз қарым-қатынастың қарапайым, бірақ тиімді ережелерін қарастырдық және кез келген қақтығыс жағдайында адам болып қалу, тиімді диалог пен түсіністік арқылы мәселелерді шешу керек деген қорытындыға келдік».

10 «Б» сыныбында «Бостандық және құқық» тақырыбында сынып сағаты өткізілді. Мақсаты: оқушылардың құқықтық мәдениетін және азаматтық-құқықтық сезімдерін тәрбиелеу. Оқушылар топпен жұмыс жасап, «Бостандық дегеніміз не?», «Еркіндіктің шегі бар ма?» жағдаяттық сұрақтарды талдады.

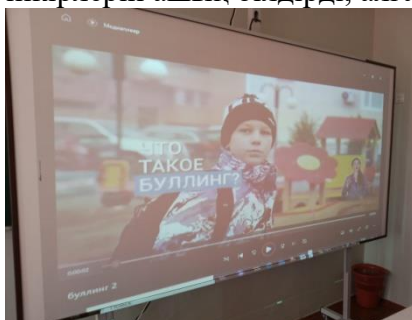
Жалпы мектептік ата-аналар жиналысы: «Балалардың буллингті. Баланы зорлық-зомбылықтан қалай қорғауға болады?», онда олар «буллинг» терминінің анықтамасын және оның түрлерін қарастырды. Мектепте қандай балаларды ренжітуге болады. Неге назар аудару керек екені туралы және т.б. Жиын соңында ата-аналарға «Мектептегі қорлаудың құрбаны болған балаңызға қалай көмектесуге болады?» деген ұсыныстар берілді. Жазғы демалыс кезінде балалардың қауіпсіз жүріс-тұрысын сақтау мәселелері көтерілді.

5-11 сынып оқушылары арасында «буллингті» анықтау мақсатында сауалнама жүргізілді.

Сауалнама нәтижелері бойынша бір-біріне қатыгездікпен қарау (буллинг) жағдайлары болмағаны анықталды, 6-7 сыныптар арасында психологиялық ахуал элементтері бар тренинг өткізілді. «Буллинг дегеніміз не және өзін қалай қорғауға болады?», онда олар «мектептегі буллинг» ұғымының мәнін ашып, қорқытудың қандай құрамдас бөліктерін қамтитынын, оның түрлерін, себептері мен салдарын анықтады.

5-7 сыныптар арасында «Буллинг дегеніміз не және оған қалай қарсы тұру керек?», «Бұзақылыққа жол жоқ» атты бейнеролик көрсетіліп, пікірталас жүргізілді. Балалар өз пікірлерін ашық білдірді, алған әсерлерімен бөлісті.

Мектеп дәлізінде анонимді хабарламаларға арналған «Сенім жәшігі» бар, осылайша әрбір оқушы қорқыту туралы немесе кез келген басқа ақпаратпен бөлісе алады. Сондай-ақ учаскелік полиция капитаны, полиция инспекторы М.А. Садуовпен кездесу ұйымдастырылып, әңгімелесу барысында мектеп оқушылары арасындағы бұзақылық мәселесіне тоқталып, оқушыларға қоғамдық орындарда өзін-өзі ұстаудың қауіпсіз және стандартты емес жағдайларда өзін қалай ұстау керектігін, мопедтермен жүру ережелерін еске салды.

Мектептегі осы бағыттағы жұмыстың нәтижесі:

Экстремизмнің алдын алу бойынша жұмыс жеке бағыт алды, осы тақырып бойынша пікірталас жүргізілді, терроризм қаупі туындаған кездегі іс-шаралар пысықталды және т.б. Эвакуация ұйымдастырылды. Бұл іс-шара оң тәрбиелік нәтиже береді:

Оқушыларда жеке қауіпсіздікке және басқалардың қауіпсіздігіне саналы және жауапты көзқарасты қалыптастырады.

Кәмелетке толмағандар арасындағы құқықбұзушылық пен қылмыстың алдын алу бойынша жүргізіліп жатқан жұмыстар тиімді де нәтижелі деп білеміз. Құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша жұмыс тиімділігінің көрсеткіштері ретінде мыналарды қарастырамыз:

- мектеп оқушыларының сабақтан тыс уақытта жасаған құқық бұзушылықтарының болмауы;
- мектеп ұжымында жан-жалдың болмауы;
- құқық бұзушылықтар мен қылмыстар бойынша есепте тұрған балалардың болмауы;
- 60% балаларды мектептен тыс жұмыстармен және мектепке дейінгі тәрбиемен қамту.

Рухани-адамгершілік тәрбие бағыты:

Мақсаты: «Рухани Жаңғыру» жалпыадамзаттық құндылықтарға, Қазақстан қоғамының өмір сүру нормалары мен дәстүрлеріне сәйкес келетін жеке тұлғаның рухани-адамгершілік-этикалық ұстанымдарын, оның адамгершілік қасиеттері мен көзқарастарын жаңғырту туралы құндылық негіздері туралы терең түсінік қалыптастыру.

Міндеттері:

- азаматтық бірегейлік негіздерін: өз Отанына қатыстылық пен мақтаныш сезімін, халықтың тарихы мен мәдениетін құрметтеуді қалыптастыру;
- әрбір оқушының бойында еңбексүйгіштікке, адам құқықтары мен бостандықтарын құрметтеуге, қоршаған ортаға, Отанға, отбасына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу;
- баланың жеке басының адамгершілік қасиеттерін тәрбиелеу;
- баланың негізгі әлеуметтік рөлдерді, моральдық-этикалық нормаларды дамытуға ықпал ету;
- балаларды өз халқының мәдени дәстүрлерімен, көпұлтты мемлекеттегі жалпыадамзаттық құндылықтармен таныстыру.

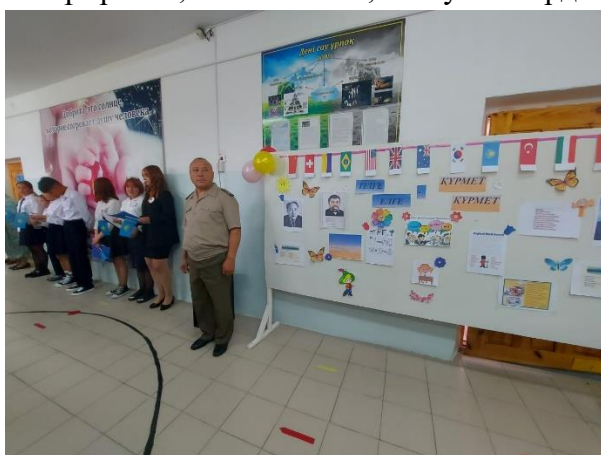
Қызметтің жетекші формалары:

- адамгершілік, рухани-адамгершілік мазмұндағы әңгімелер, ойындар;
- қолөнер бұйымдары және балалардың шығармашылық өнерінің барлық түрлері;

- мектеп пен жұртшылықтың бірлескен мерекелерін өткізу;
- экскурсиялар, мақсатты серуендер;
- балалардың қайырымдылығы;
- көрмелер ұйымдастыру (балалар мен ата-аналардың бірлескен қызметі).

Оқушылардың жеке тұлғасын қалыптастыруда мектеп рухани-адамгершілік тәрбиесіне үлкен рөл береді, ол мектептің тәрбие жұмысының негізгі бағыттарының бірі болып табылатын және тұлғаның қалыптасуына, шығармашылық бейімділіктерін, қабілеттерін дамытуға ықпал етеді. Бұл бағыттың негізгі мақсаты – кез келген өмірлік жағдайда жауапты шешім қабылдауға және адамгершілік мінез-құлық көрсете алатын адамгершілікті тұлғаны тәрбиелеу. Рухани-адамгершілік тәрбие жұмыстары бекітілген жоспар бойынша жүргізілді. Бұл бағыттағы жұмыстар оқушылардың тұрақты адамгершілік ұстанымын қалыптастыруға бағытталған.

5.09-16.09 аралығында мектепшілік жоспарға сәйкес «Тілге құрмет – елге құрмет» айдарымен қазақтың ұлы ағартушысы Ахмет Байтұрсынұлының 150 жылдық мерейтойы аясында тілдер онкүндігі өткізілді. Осы кезеңде өткізілген барлық іс-шаралар қызықты және танымдық ақпаратты қамтыды. Онкүндіктің әр күні белгілі бір атаумен өтті. 5 қыркүйек Қазақстан халықтарының тілдері күні, мектеп жиынында онкүндіктің салтанатты ашылуына байланысты оқушылар әр тілде өлеңдер оқып, биылғы мерейтойларын атап өтіп жатқан Қазақстанның көрнекті тұлғалары А.Байтұрсынов, Ғ.Мүсірепов, М.Мәметова, М.Әуезовтердің өмірбаянына қысқаша шолу жасады.

Мектеп дәлізінде онкүндіктің тақырыптары бойынша ақпараттар ілінген стенд орнатылды. Кітапханада А.Байтұрсынұлына арналған постер композициясы қойылды. 6 қыркүйек – «Оқуға құштар мектеп» жобасын жүзеге асыру мақсатымен «Көркем оқу күні» тақырыбымен оқушылар көркем шығармаларды оқыды. Жобаның мақсаты – оқушылардың кітап оқуға, әсіресе көркем әдебиетке деген қызығушылығын ояту. Сондай-ақ сабақ барысында тіл мұғалімдері жылдамдықта оқуға да уақыт бөлді.

7 қыркүйек – «Сауат ашу күні». 8б сынып оқушыларының орфографиялық сауаттылығын тексеруге бағытталған «Көңілді грамматика» экспресс-байқауы ұйымдастырылды. Қатысқысы келген әр оқушы мүмкіндікті жібермей, өз қабілетін, емле дағдыларын бағалай алды. Дәл осы мақсатта 5-7 сынып оқушылары үшін орыс тілі пәнінің мұғалімі Дэр А. А. ең сауатты оқушыны анықтау үшін диктант байқауын өткізді. Байқау жеңімпаздары: Есмурзиева Н, Нұғыман Е, Иовбах В, Амангелді А, Усанина А, Шишкина М, Байбатырова М., Андреев М., Кенесбаева А.

8 қыркүйек «Әр тілде сәлемдесу күні» ретінде аталып өтілді. Оқушылар бір-бірімен ана тілінде амандасты. Бұл күні біздің елімізде тұратын әртүрлі халықтардың тілдерінде құттықтаулар айтылды: чуваш, неміс, ингуш, украин, мордва және т.б. Сондай-ақ 7б сыныбында «Менің отбасымның дәстүрлері» (Вишнева В.В.), 5а сыныбында «Тіл - татулық тірегі» атты (Еркибаева Н.О.) іс-шаралары өткізілді.

9 қыркүйек «Жақсы тілектер күні» болып өтті, әр оқушы сабақ басталар алдында сыныптастары мен достарына жақсы тілектерін айтты. 6-сыныпта орыс тілі мұғалімі Верясова Е.Н. «Сөз әлемінде» сайысын ұйымдастырып, оқушылар өздерінің еңбексүйгіштіктері мен сауатты, әдемі сөйлей білетіндерін, тапқырлықтарын көрсетті. 12 қыркүйек оқушылардың есінде «Мемлекеттік тіл күні» болып сақталды. Күні бойы тұрмыстық деңгейде ауызекі сөйлеуді меңгеру деңгейін көрсетіп, қазақ тілінде сөйлесуге тырысты. Мектеп жиыны қазақ жазушысы Мұхтар Әуезовтің 125 жылдығына арналса, аты аңызға айналған тұлға А.Байтұрсынұлы туралы сынып сағаттары өтті.

13 қыркүйек – «Эрудиттер күні». Сыныптан тыс жұмыстар мен викториналар арқылы оқушылар ағылшын, қазақ тілдері бойынша өз білімдерін көрсете алды. Усанина Г.В. үшінші сынып оқушыларын ағылшын тілінің қызықты еліне шақырса, Еркибаева Н.О. бесінші сыныппен ертегілер еліне саяхатқа барды, Аубакирова Г.Д. екінші сынып оқушыларының эрудициясын тексерді. Балалар тапсырмаларды үлкен қызығушылықпен орындады.

14 қыркүйекте «Маңызды оқиғалар күнінде» 8-9 сынып оқушылары Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері А.Байтұрсыновқа (арналған эссе байқауына қатысты. Абжанова М.С.) Абжанова М, Езова С, Маратұлы С шығармалары үздік эссе болды. Сол күні 6-сыныпта «Қазақстандағы үштілділік» тақырыбында пікірсайыс өтті. Жаңадан келген спикерлер еліміздің әрбір азаматының үш тілді білуінің маңыздылығы туралы айтып, өз пікірін білдіруді, өз ұстанымын сауатты қорғауды үйренді.

15 қыркүйек «Шығармашылық күні» заманауи адамның тілдерді білуінің маңыздылығы тақырыбын жалғастырды. 8а сыныбында «EnglishWinglish» тақырыбында сыныптан тыс іс-шара өткізілді. (Есимова З.А.) Іс-шара оқушылардың сөйлеу және ойлау әрекетін белсендіруге, тыңдау және сөйлеу дағдыларын дамытуға, сонымен қатар ойын түрінде ағылшын әдебиетін оқуға қызығушылықтарын оятуға, сөздік қорларын кеңейтуге, ағылшын тілін жақсы меңгергендігін көрсетуге бағытталған. Оқушылардың белсенділігі арқылы мақсаттың орындалғаны көрінді.

Тілдер онкүндігінің қорытынды «Достық күні» айдарымен аяқталды. Бұл күні жоғары сыныптарда маңызды сыныптан тыс іс-шаралар өткізілді. Орта буын оқушыларымен Усанина Г.В. мен Н.О. Еркибаева тілдерді білуге арналған командалық сайыс ұйымдастырылып, балалар үлкен ықыласпен қатысты. Сөзжұмбақтарды, жұмбақтарды шешіп, сурет салып, әндерді орындады. Бәсекелестік рухы мен жеңіске деген ұмтылыс айқын сезілді. 6а-сынып командасы жеңімпаз атанса, 6б-сынып командасы екінші, 7б-сынып оқушылары үшінші орынды иеленді. Биылғы оқу жылында алғашқы рет жоғары сынып оқушылары үшін жазушы Мұхтар Әуезов пен қазақ халқының ұлы ағартушысы Абайдың шығармашылығына арналған әдеби кеш ұйымдастырылды. 8а, 9б сынып оқушылары сынып жетекшілері Аубакирова Г.Д. мен Есимова З.А. бірлесіп дайындады. Оқушылар жазушының қиын тағдыры туралы пайдалы мағлұматтар алып, бейнефильм тамашалады, «Абай жолы» бірегей эпопеясы туралы әңгімеледі, тіпті романдан қойылым да қойды. Кеш соңында көрермендерге викторина ұсынылды.

Онкүндіктің қорытындысы мектеп жиынында шығарылды. Барлық жеңімпаздар мен жүлдегерлер дипломдармен марапатталады. Онкүндікте өткізілген іс-шаралар оқыту мен тәрбиелеудің мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес келеді. Онкүндікке қатысу оқушылардың білімін кеңейтіп, тереңдетуге, шығармашылық қабілеттерін жүзеге асыруға, ой-өрісін кеңейтуге көмектесті.

Бастауыш және орта буындарда Қарттар күніне арналған іс-шаралар, аталар мен әжелерді қонаққа шақырып, мерекелік концерт, тыл еңбеккерлерін құттықтау, қарттар үйіне концерттік бағдарламамен бару да өте жоғары деңгейде ұйымдастырылған, барлық өткізілген іс-шаралар бүгінгі күнге дейін оқушылардың назарын аудару, балаларды мейірімділікке, аға ұрпақты құрметтеуге бағытталған.

Қамқоршыларды құрметтеу мектептегі жақсы дәстүрге айналды. «Қамқоршылар күні» – қамқоршыларға, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға қолдау көрсету оның негізгі міндеті болып табылатын қайырымдылық акциясы. Ал мереке балаларды тәрбиелеудегі жанқиярлық еңбектері үшін қамқоршыларға алғыс білдірудің тамаша мүмкіндігі болды. Биылғы жылы мектебімізде Біржан сал ауданының қамқоршылары мен қамқорлықтағы балаларға құрмет көрсетілді. Кездесу жылы және достық жағдайда өтті. Сахна төрінен жылы лебіздер айтылып, әр шаңыраққа амандық,

береке-бірлік тіледі.

2022-2023 оқу жылында мектепте өткізілген акциялар:

- «Құстарға жем бер» экологиялық десанты;
  - Қарт адамдарға көмектесу
  - «Ардагерді құттықтаймыз»
  - Тыл еңбеккерлеріне Жеңіс күнімен құттықтау қағаздарын беру;
  - Тыл еңбеккерлерінің аулаларын тазалау (5-11 сыныптар);
  - «Мәңгілік даңқ»
  - «Еске алу лентасы»
  - «Еске алу вахтасы» - мемориалдық орындарды абаттандыру
  - «Балалық шақ әлемінде қатыгездік пен зорлық жоқ»
  - Алғыс айту күнімен, Қарттар күнімен бейне құттықтаулар;
  - Мұғалімдер күніне арнап, оқушылар құттықтаулар ұйымдастырып, ашықхаттар ұсынды.
- 1-сынып оқушылары арасында «Әліппемен қоштасу» ертеңгілігі тартымды түрде өтті. 5-11 сыныптарда жас ұрпақты рухани-адамгершілікке тәрбиелеуге бағытталған «Әдепті адамның коды» тақырыбында сынып сағаттары өткізілді. 13.03.2023 жылдың 17 наурызына дейін мектепте «Наурыз мейрамы» мемлекеттік мерекесін ұйымдастыру және өткізу аясында мектептің оқушыларын қамту мақсатында бірқатар іс-шаралар жоспарланған болатын. Бұл іс-шаралар Қазақстандағы ел бірлігімен келісімді нығайту, жалпы мәдени-рухани құндылықтар мен ұлттық сананы қалыптастыру, Наурыз мейрамының ұлттық бастауларына, Қазақстан тарихы мен мәдениетіне құрметпен қарауға ықпал ету мақсатында өткізілді. Наурыз-мейрамы қарсаңында мектеп дәлізінде этно бұрыш безендіріліп, «Этноауыл» тақырыптық кітаптар көрмесі ұйымдастырылды. Мектебімізде «Наурыз – думан, Наурыз – Шаттық» атты стенд безендірілді. 1-11 сынып жетекшілерімен «Наурыз – бейбітшілік пен ізгілік мерекесі» тақырыбында сынып сағаттары, 5-6 сынып оқушылары арасында сурет көрмелері мен «Наурыз құтты болсын!» айдарымен қабырға газеттерінен сайыс өткізілді. 5-7 сыныптарда «Наурыз мейрамы – жаңа жыл мерекесі» атты маңызды мереке ұйымдастырылды. Әр сынып мерекеді көктем туралы тақпақтар, әндер, билер, сызбалар дайындады. Бастауыш сынып мұғалімдері Қазақстанда тұратын халықтардың салт-дәстүрлері мен әдет-ғұрыптары, мерекенің тарихы мен оның мәні туралы әңгімелейтін сайыстық бағдарламалар, ойындар мен викториналар өткізді.

2023 жылдың 17 наурыз күні сағат 12:00-де домбыра сыныбының оқушылары Наурыз мейрамына арналған «КҮЙ КҮМБІРІ» республикалық челленджіне қосылып, «Кербезқыз» күйін орындады. Барлық жоспарланған іс-шаралар өте қызықты болды, өскелең ұрпақтың рухани-адамгершілік мәдениетін, толеранттылығы мен белсенді өмірі мен азаматтық ұстанымын тәрбиелеуге ықпал етті, бұл барша қазақстандықтарды біріктіруге көмектесетін игі дәстүр – бұл шын мәнінде бейбітшілік пен мейірімділік мерекесі

<https://www.instagram.com/reel/Cp4rDcPgmyE/?igshid=MTc4MmM1YmI2Ng==>

2023 жылғы 03-25 сәуір аралығында БҰҰ-ның шешімімен бекітілген және 2008 жылдан бері аутизммен ауыратын және толық мағыналы өмір сүруді қажет ететін адамдарға көмек көрсету қажеттілігіне назар аудару мақсатында өткізіліп келе жатқан Аутизм туралы дүниежүзілік ақпараттандыру күніне арналған іс-шаралар өткізілді. Акция барысында сынып сағаттары өткізілді, көрме ұйымдастырылды, балалар суреттерінің көрмесі, аутизммен ауыратын балаларды оқыту мен тәрбиелеу мәселелері туралы ақпараттық парақшалармен таныстырылды.

Мектептегі бұл бағыттағы жұмыстың нәтижесі:

Оқу жылында оқушылардың бойында рухани-адамгершілік құндылықтарды қалыптастыру бойынша ауқымды жүйелі жұмыстар атқарылды. Сауалнама нәтижелері бойынша мектеп оқушыларының тәрбие деңгейі айтарлықтай көтерілді. Оқушыларымыз тәрбиелілігімен, мейірімділігімен, ұжымда жұмыс істей білуімен, өмір сүруімен ерекшеленеді.

Ұлттық тәрбие бағыты:

«Туған жер» ұлттық тәрбие жобасы, «100 жаңа тұлға», «Өлкетану».

Мақсаты: жеке тұлғаны жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарға бағдарлау, мемлекеттік тілге, Қазақстан халқының мәдениетіне құрметпен қарау.

Міндеттері: қазақхалқыныңтілін, тарихы мен мәдениетінқұрметтеуге, оныңөздікдәстүрлерінсақтауғажәнедамытуға,

Қазақстанныңбасқахалықтарыныңмәдениерекшеліктері мен дәстүрлерінзерделеуге, қабылдауғажәнеқұрметтеугетәрбиелеу.

Мемлекеттікрәміздеркезкелгенмемлекеттіңдамуыныңқұрамдасбөлігіболыптабылады.

Қазіргіәлемдемемлекеттікрәміздероныңерекшебелгілері мен дәстүрлерін көрсететін айрықша белгісі болып табылады.Тәрбие жұмысының жоспарына сәйкес ағымдағы оқу жылының басында «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері туралы» заңын жүзеге асыру мақсатында іс-шаралардың жоспары құрылды.Мектептің педагогикалық ұжымы оқушылар арасында мемлекеттік рәміздерді насихаттауда мақсатты жұмыстар жүргізуде.

Жалпы мектептік жұмыс жоспарына сәйкес әр оқу жылының басында директормен кездесуде осы бағыттағы жұмыстарға қатысты әдістемелік ұсыныстар мен бұйрықтар зерделенеді.Ата-аналарға арналған жалпы құқықтық тәрбие беруде еліміздің мемлекеттік рәміздерін құрметтемегені үшін азаматтардың заңдылықтары мен жауапкершілігі туралы мәселе қозғалды.1-11 сынып аралығындағы сынып жетекшілері барлық мемлекеттік мерекелерге тәрбиелік іс-шаралар жүргізіп, рәміздердің сипаттамасын, олардың дұрыс қолданылуын сценарийге енгізеді.

Өткізілетін іс-шаралар балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып таңдалады.Бұл бағытта «Мемлекеттің рәміздерін біл және құрметте», «Ел рәміздері туралы не білесің?»

тақырыптарында әңгімелер мен викториналар өткізілуде.8-9 сыныптар арасында

Мемлекеттік рәміздердің 30 жылдығына арналған «Мемлекеттік рәміздер – ел тірегі» атты дөңгелек үстел өткізілді. Мемлекеттік рәміздер күніне арналған республикалық акция аясында 6-8 сынып оқушылары «Менің туым – менің мақтанышым!» челленджіне қатысса, 3-4 сынып оқушылары арасында «Сен Рәміздер туралы білесің бе?» викторинасы өткізілді. Мектепте оқушылардың әнұранның сөзі мен әнін білуіне ерекше көңіл аударылады. барлық мектепшілік-шаралар, салтанатты жиындар, мемлекеттік мерекелер мен атаулы күндер, сынып сағаттары Мемлекеттік Әнұранның орындалуымен басталады.

Мемлекеттік рәміздер бойынша материалдар қазақ әдебиеті, музыка, Қазақстан тарихы сабақтарында, сыныптан тыс жұмыстарда, спорттық іс-шараларда қолданылады. Қазақстан Республикасының астанасы туралы, Қазақстан Тәуелсіз мемлекет екендігі туралы фильмдер тұрақты түрде көрсетіледі. Мектеп оқушылары «Қазақ елі» фильмін тамашалады. Қазақ халқының ұлттық мәдениетімен таныстыру мақсатында кітапханашы Е.В.Акуляня Р.Бағланова туралы ақпараттық сағат өткізсе, қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі М.С.Абжанова Р.Бағланованың 100 жылдығына арналған сыныптан тыс ашық іс-шара өткізілді. Тарих пәнінің мұғалімі Гостик В.В.10 «Б» сыныбында Мәншүк Мәметованың 100 жылдығына арналған ақпараттық сағат, 8-9 сыныптарда Талғат Бигелдиновтың 100 жылдығына арналған ашық сабақ өткізді. Тәуелсіздік онкүндігі аясында 8-9 сынып оқушылары арасында 1986 жылғы Желтоқсан оқиғасының қаһармандарына арналған «Тәуелсіздік тірегім, тәуелсіздік жүрегім» атты естелік сабағы, 8-сыныпта аты аңызға айналған тұлға, Кеңес Одағының Батыры, жазушы Бауыржан Момышұлына арналған патриоттық сағат өткізіліп, оқушылар Бауыржан Момышұлының өмірбаянымен, оның жауынгерлік ерлігімен танысып, Отанға деген адалдығы, қайсарлығы мен табандылығы, халық қаһарманы еткенін атап өтті.

«Тарих мұрасы» жобасы аясында туған өлкенің тарихын, мәдениетін, салт-дәстүрін зерделеу мақсатында «Ізденіс» үйірмесі өз жұмысын жалғастыруда, жетекшісі Вишнева В.В.

Республикалық «Ақберен» байқауының облыстық кезеңіне 9-сынып оқушысы Абжанова Меруерт пен 8-сынып оқушысы Жұмахан Аяулым қатысып, сертификатпен марапатталды. Жыл сайынғы «Баянғали-оқулары» байқауында «Қазақтың мен де ақкөңіл баласымын» номинациясы бойынша 9-сынып оқушысы Абжанова Меруерт III орынды иеленді.

9-сынып оқушысы Абжанова Меруерт пен 8-сынып оқушысы Жұмахан Аяулым А.Байтұрсынұлының 150 жылдығы мен Ғ.Мұстафиннің 120 жылдығына арналған облыстық қашықтықтан өткізілген викторинаға қатысып, сертификат иемденді.

Олар республикалық «Абайтану» олимпиадасының облыстық кезеңіне қатысып, Абжанова Меруерт 2 орынды иеленіп, облыстық кезеңде мақтау қағазға ие болды.

Мектептегі осы бағыттағы жұмыстың нәтижесі:

«Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері туралы» Қазақстан Республикасы Заңының орындалуын бақылауды талдау мынадай қорытынды жасауға мүмкіндік береді: мектепте Мемлекеттік рәміздерді насихаттау бойынша тәрбие жұмысы қанағаттанарлық деңгейде жүргізілуде және Қазақстан Республикасының Мемлекеттік білім беру бағдарламасында, тәрбие жұмысының кешенді бағдарламасында мұғалімдерге жүктелген міндеттерді орындауға бағытталған. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін қолдану мен насихаттауға арналған іс-шараларға 1-10 сыныптар арасында

барлығы 227 оқушы қатысты.

«Отбасы әлемі» отбасылық тәрбие жобасы бағыты: («Отбасымұрасы»)

Мақсаты: некекұндылығын және отбасы мүшелерін құрметтеуді қалыптастыру; отбасылық құндылықты, толыққанды отбасын құру үшін денсаулықтың құндылығын түсіну; туыстары мен достарына деңгейдегі маңызын дамыту; отбасылық дәстүрлерді қалыптастыру; жәдігерлер мен әдет-ғұрыптарға құқықты қарау, ананың қасиеттілігі, сезімнің құндылығы – махаббат, адалдық, достық; ата-ананы тәрбиелеу, олардың психологиялық-педагогикалық құзыреттілігін және бала тәрбиесіне жауапкершілігін арттыру.

Міндеттері: отбасы құндылықтарының маңыздылығын түсіндіру, отбасындағы қарым-қатынасты жақсартуға ықпал ету, отбасының барлық мүшелерінің алдында жауапкершілікке тәрбиелеу, мектеп пен отбасының жемісті ынтымақтастығын орнатуға ықпал ету.

бірлескен отбасылық іс-шаралар;

- ата-аналарды балаларды тәрбиелеу мәселелері бойынша оқыту;
- ұлдар мен қыздардың мінез-құлық мәдениеті туралы жастармен әңгіме жүргізу «Өзін-өзі тану» адамгершілік-рухани білім беру бағдарламасы аясында;
- ата-аналардың білім беру ұйымдарының өміріне қатысуы;
- «Гармония» отбасылық клубының қызметін ұйымдастыру;
- отбасылық фестивальдер, байқаулар өткізу;
- «Әкем, анам және мен-спорттық отбасы», «Жыл отбасы» отбасылық спорттық ойындар ұйымдастыру.

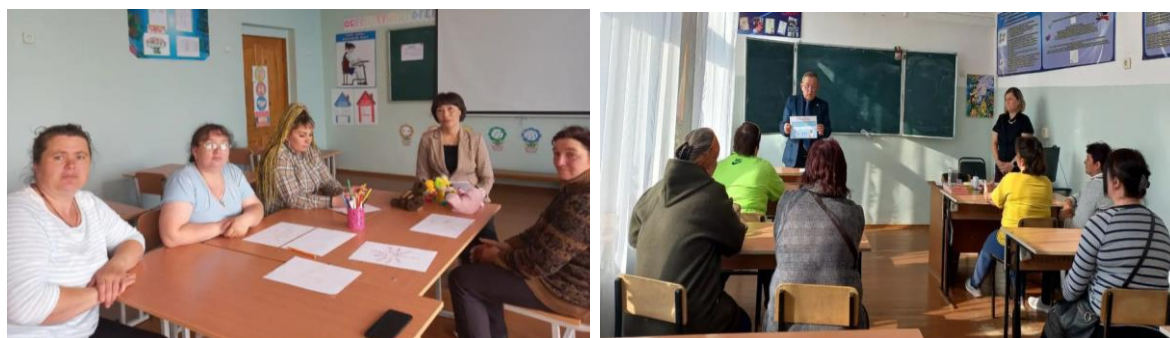
Мектеп пен отбасы әуел бастан бірін-бірі толықтырып, бір-бірімен қарым-қатынас жасау үшін құрылған ең маңызды тәрбие мен білім ордасы. Осы мақсатта мектеп ата-аналармен және оларды алмастыратын тұлғалармен көптеген жұмыстар атқаруда. Ол дәстүрлі түрде 3 деңгейде құрылады: жалпы мектептік, сыныптық, жеке. Ата-аналардың педагогикалық білім беру жүйесі ата-аналар лекциясының жұмысына қатысуды ғана емес, сонымен қатар отбасылық өмірдегі, мұғалім-оқушы-ата-ана қарым-қатынасындағы қиын жағдайларды талдауға арналған практикалық жаттығуларды ұсынады. Ата-аналармен жұмыс психологиялық-педагогикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру, жеке әңгімелер жүргізу, бірлескен мерекелер, экскурсиялар, ата-аналар жиналыстары мен лекциялар ұйымдастыру және өткізу және т.б.

Отбасы тәрбиесіне дене тәрбиесі, ақыл-ой тәрбиесі, адамгершілік-моралдық, санитарлық-гигиеналық тәрбие кіреді.

Отбасылық тәрбие мәселелерін шешу үшін келесі іс-шаралар жүргізілді: ата-аналар арасынан мектептің қамқоршылық кеңесін құру, онда оқу-тәрбие үдерісінің мәселелері шешіледі, мектепшілік және сыныптық ата-аналар жиналысын өткізу, тоқсан сайын Отбасы күніне арналған «Әкем, анам және мен – спорттық отбасымыз» атты интеллектуалдық және спорттық сайыстар, суреттер көрмесін ұйымдастыру.

«Әкем, анам және мен тату отбасымыз», «Қамқоршық күні» қамқоршылар күніне арналған іс-шаралар, «Отбасы – бақыт мекені» атты сынып сағаттары, 8 наурыз халықаралық әйелдер күніне арналған мерекелік іс-шаралар, 11 сынып оқушыларының ата-аналарына арналған жиналыс. Тақырыбы: «Дұрыс кәсіби өзін-өзі анықтаудағы отбасының рөлі», ата-ананы түлектердің болашақ мамандығын таңдауына бағыт бағдар беру. Дүниежүзілік отбасы күніне арналған жеке жоспар бойынша іс-шаралар өткізілді. «Бір жағадан бас» атты дөңгелек үстел, ата-аналар жиналысы, ата-аналармен жеке әңгімелесу арқылы жан-жақты жұмыстар жүргізілді. Оқушылардың ата-аналары сыныптың тәрбие іс-әрекетіне ықпалы орташа деңгейде қалып отыр. Бір қуантарлығы, барлық ата-ана өз балаларын тәрбиелеуге қызығушылық танытады, пікірлерге нақты түрде жауап береді және оларды орындауға тырысады, көпшілігі балалармен қандай да бір нақты тәрбие жұмысын жүргізуге ниет білдірді. Ата-аналармен жұмыс ата-аналарды қызықтыру, оқу-тәрбие процесінің белсенді қатысушысы болу мақсатында жүргізілді. Отбасына сараланған көзқарас негізінде

оқушылардың ата-аналарымен байланысты нығайту жұмыстары үнемі жүргізілуде.

Ата-аналарға «Суицидтің алдын алу», «Жасөспірімдер мен жастардағы қылмыстар мен құқық бұзушылықтардың алдын алу», «Балалар қорлауы», «Баланы қорлаудан қалай қорғауға болады?» тақырыптарында дәрістер өткізілді. «Жазғы демалыс кезіндегі балалардың қауіпсіздігі» туралы да нұсқаулықтармен таныстырылды. Мұғалімдер мен ата-аналардың өзара әрекеттесуінің құрамдас бөліктерінің бірі - отбасылық тәрбиені түзету. Осы мақсатта рейдтік іс-шаралар жүргізілді, тұрмысы төмен отбасылар мен жеке тұлғалардың отбасына барып, ақпараттық нұсқаулықтар берілді. «Гармония» отбасылық клубының жұмысын атап өткен жөн, оның мақсаты мектеп пен отбасының бірлескен тәрбиелік, мәдени, демалыс іс-шаралары арқылы білім беру мекемесі мен ауыл отбасыларының серіктестігі мен ынтымақтастығына жағдай жасап, қолдауға бағытталған. Дәстүрлі отбасылық-адамгершілік құндылықтарды, отбасылық өмірдің дәстүрлі мәдениетін және бала тәрбиесін жаңғырту.

Мектептегі осы бағыттағы жұмыстың нәтижесі:

Оқушылардың бойында отбасылық құндылықтарды қалыптастыру бағытында ауқымды жүйелі жұмыстар атқарылып, оқу жылында мектеп пен ата-ананың қарым-қатынасын нығайту бағытында кешенді шаралар атқарылды және бұл жұмыстар өз нәтижесін беруде. Ата-аналар сынып жиналыстарына, педагогикалық лекцияларға, бала тәрбиесіне белсене қатысады. Айта кету керек, оқушылардың ата-аналарының көпшілігі шығармашылық белсенділік танытады. Ата-аналармен кездесулер жылы, достық қарым-қатынаста өтіп, мектеп пен ата-ана арасындағы ынтымақтастықты одан әрі нығайта түседі.

Еңбек, экономикалық және экологиялық білім бағыты:

Мақсаты: Өзін-өзі анықтауға саналы кәсіби көзқарасты қалыптастыру, жеке тұлғаның экономикалық ойлауы мен экологиялық мәдениетін дамыту, табиғатты бірегей құндылық ретінде сүю; Отанға, туған табиғатқа деген сүйіспеншілік.

Міндеттері:

- еңбек дағдыларын дамыту;
- практикалық жаттығулар арқылы балаларды еңбек әрекетіне қосу (өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары, үй шаруашылығы);
- еңбекке деген оң көзқарасты тәрбиелеу;
- экономика негіздерін, нарық заңдары мен механизмдерін, кәсіпкерлік қызметтің мәнін біле отырып, түсіну және еркін әрекет ету қабілетін қалыптастыру;
- мектеп оқушыларының экологиялық мәдениеті мен экологиялық санасын тәрбиелеу;
- экологиялық бағыттағы мектеп оқушыларының практикалық іс-әрекетін белсендіру;
- оқушылардың табиғи ортамен жүйелі байланысын ұйымдастыру;
- мектеп оқушыларының белсенді және салауатты өмір салты туралы түсініктерін қалыптастыру;
- мектеп оқушыларын адамгершілік, эстетикалық және еңбекке тәрбиелеуге көмек көрсету;
- оқушылардың қосымша экологиялық білімінің, ғылыми-зерттеу әрекетінің ролін күшейту;
- оқушыларды жергілікті қоғамның экологиялық мәселелерін шешуге бағытталған жобалық іс-әрекеттерге тарту.

Іске асыру механизмдері:

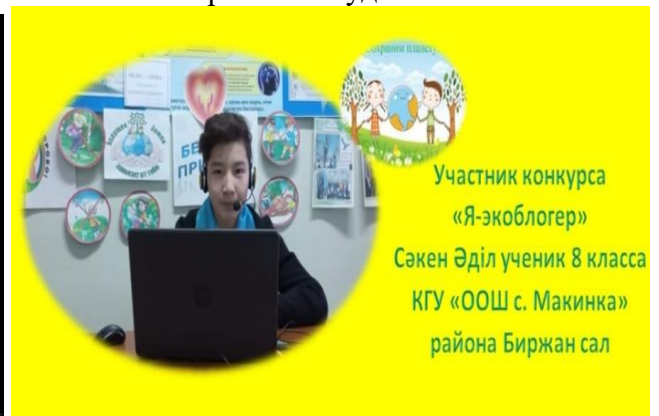
- мектеп аумағын абаттандыру шаралары
- тәрбиелік көмек
- сынып сағат
- экскурсиялар, саяхаттар
- жобалық әрекет
- аймақтық байқаулар мен акцияларға қатысу
- ақпараттық сағат

Еңбек тәрбиесі технология сабақтары арқылы, сонымен қатар сабақтан кейінгі уақытта мектепті абаттандыру және көгалдандыру іс-шаралары арқылы жүзеге асырылады, мектеп ауласы, мектеп учаскесіндегі жұмыс, оқушылармен кәсіптік бағдар беру жұмыстары, техникалық және қолданбалы өнер көрмелерін ұйымдастыру, сенбіліктер, мектепте кезекшілік, өз қолдарымен жасалған қолөнер бұйымдарының жәрмеңкелері.

Жыл бойы бұл бағытта біршама жұмыстар атқарылды. Мектеп ауласын абаттандыру мақсатында сенбіліктер жиі өткізіліп тұрды. Көктемде және күзде балалар орманшыларға тоғандар мен бұлақтарды қоқыстан тазартуға, сондай-ақ орманды құрғақ бұтақтардан тазартуға көмектеседі.

Мектепте оқушылардың экологиялық мәдениетін арттыру мақсатында қоршаған ортаны қорғау бойынша тақырыптық линиялар, үгіт-насихат топтары өткізілуде.

«Бурабай» МҰТП өкілдері мектеп оқушыларымен әңгімелесіп, балалармен бірге құстарға құс ұяларын орнатып, қыста малдарды азықтандырады.

Ағымдағы оқу жылында олар республикалық «Жасыл мекен» акциясына қатысып, мектеп түлектері шырша көшеттерін отырғызды.

Жыл сайын мектебіміздің оқушылары Халықаралық «Саябақтар маршы» экологиялық акциясына қатысады, биыл квест ойыны түрінде өтіп, мектебіміздің командасы 2 орынға ие болды.

Оқушылар «Табиғат тіршілік көзі» экологиялық олимпиадасының облыстық турына қатысып, қорытындысы бойынша командаға сертификат табысталды.

Экологиялық проблемаларды зерделеуге және баламалы ресурс үнемдеу технологияларын қолдануды кеңінен насихаттауға бағытталған «Табиғат бесігі» құндылық-бағдарлы көзқарас бағдарламасы аясында мектебімізде жүйелі жұмыс жүргізілуде.

Балалар «Жасыл планета» үйірмесіне қызығушылықпен қатысып, олар адамдар үшін, Отан үшін және жалпы планета үшін маңызды нәрсе істеп жатқанын түсінеді. Бұл өте маңызды, табиғатты қорғау жұмысы жүректердегі сұлулыққа деген сүйіспеншілікті ашады, немқұрайлылыққа, туған жердің табиғатын сақтауға үйретеді. Білім ордамызда мектеп аумағын, ауылды көркейтуге бағытталған акциялар жүйелі түрде өткізіліп тұрады. Оларды жүзеге асыру өскелең ұрпақтың табиғатқа және оның байлығына деген ұқыпты көзқарасын қалыптастыруға ықпал етеді, бұл экологиялық жағдайды жақсартуға және айналадағы барлық нәрсені әдемі етуге көмектеседі.

Мектептегі осы бағыттағы жұмыстың нәтижесі:

Еңбек, шаруашылық, экологиялық бағыттағы тәрбие жұмысының нәтижесін саралай келе, 2022-2023 оқу жылында оқушыларға тиімді деп санаймыз, оқушылардың еңбекке дағдыландыру, табиғатты аялау, оның байлығын молайтуға деген ұмтылысы қалыптасты. Жүргізілген жұмыстардың нәтижелері оқу орнында қолданылатын әдіс-тәсілдер мектеп оқушыларының жаңа білім алуға деген қызығушылығын дамытатынын көрсетеді. Балаларға экологиялық тәрбие беру мәселесінің барлық аспектілері бойынша мұғалімдер, ата-аналар арасында ынтымақтастық атмосферасы қалыптасқан.

Интеллектуалдық тәрбие, ақпараттық мәдениетті тәрбиелеу бағыты:

Мақсаты: Әрбір жеке тұлғаның интеллектуалдық мүмкіндіктерін, көшбасшылық қасиеттері мен дарындылығын, сондай-ақ ақпараттық мәдениетті, оның ішінде балалардың кибермәдениетін және кибергигиенасын дамытуды қамтамасыз ететін мотивациялық кеңістікті қалыптастыру.

Міндеттері:

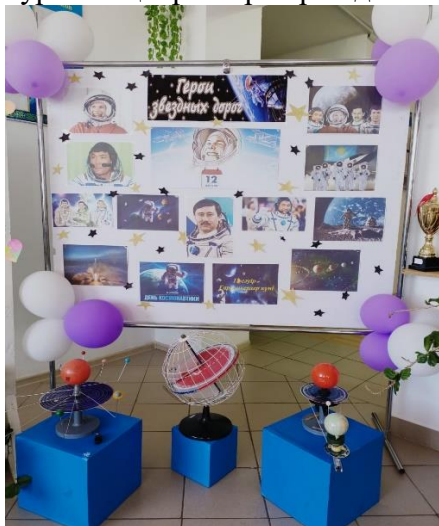
- оқу-танымдық іс-әрекеттердің нәтижелерін беру және ұсыну формалары, ақпарат көздері туралы білімдерін қалыптастыру;

- өзін-өзі тәрбиелеу және өзін-өзі дамыту мүмкіндіктері туралы түсінік қалыптастыру;
- берілген критерийлер бойынша ұсынылған немесе өзі таңдаған ақпаратты жүйелеу қабілетін қалыптастыру;
- интеллектуалдық іс-әрекеттің әртүрлі әдістерін қолдана білуді қалыптастыру.

Іске асыру механизмдері:

Элективті курстар, қызығушылығына байланысты үйірмелер мен сабақтар, мектеп және желілік дебат турнирлері, балалармен және жастармен бірлескен жобалық жұмыс; сыныптан тыс жұмыстар, балалар мен жасөспірімдер бірлестіктеріндегі іс-шаралар, әртүрлі деңгейдегі бірлескен басқару органдарына қатысу, қосымша білім беру.

Зияткерлік ойындар, жарыстар, тренингтер, викториналар, олимпиадалар, ғылыми-практикалық конференциялар. Талантты мамандармен және құрдастармен кездесулер, рефераттар, ғылыми-зерттеу, ғылыми-тақырыптық ақпараттық жобалар, шығармашылық жұмыстар, баяндамалар, хабарламалар, мектеп және студенттік медиа орталықтар, БАҚ, веб-сайттар, кітапханаларды танымал ету. Интеллектуалдық білім беру, ақпараттық мәдениетке тәрбиелеу аясында «Өз ойыным» интеллектуалды ойындары, «Жол қозғалысы ережесі – жол заңы», «Жол қозғалысы ережесін сақтау – қауіпсіздігің кепілі» атты жол қозғалысы ережелері бойынша әңгімелер өткізілді. Қыста, көктемде, күзде және жазда қауіпсіздік техникасы бойынша тұрақты түрден нұсқаулықтар өткізіліп, қауіпсіз интернет туралы ақпараттар беріледі.

Жыл бойы бастауыш буын, ортаңғы буын бойынша пәндік онкүндіктер аясында зияткерлік ойындар ұйымдастырылып, өткізілсе, Тәуелсіздік онкүндігі аясында 3-4 сынып оқушылары арасында «Менің Отаным» интеллектуалдық ойыны ұйымдастырылды.

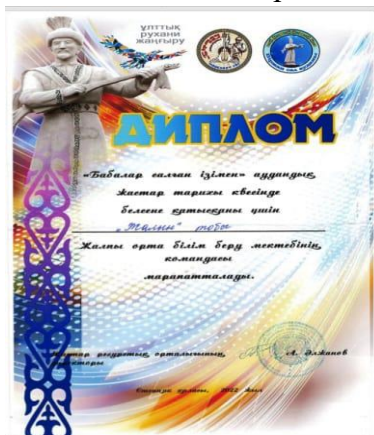
«ROBOTEKGRANDTOURNINT» робототехникадан Республикалық чемпионаттың облыстық кезеңіне 6 сынып оқушылары жас зиялыларымыз Сергей Частиллов, Иван Крамаренко қатысып, барлық қатысушылар сертификаттармен марапатталды.

«Жас тарихшылар мен өлкетанушылар» ғылыми-зерттеу жұмысының аудандық турына 10-сынып оқушысы Евгений Сульженко қатысып, нәтижесінде 2-орынға ие болды.

«Бабалар салған ізімен» сайысына қатысқаны үшін мектебіміздің командасы диплом және бағалы сыйлықпен марапатталды,

«JALYNDY JASTAR» аудан әкімінің кубогы» облыстық КТК турниріне қатысып, нәтижесінде біздің оқушылар 2-орынды иеленді, команданың көрсеткен өнері жарқын, қызықты болды.

Мектептің өзін-өзі басқару ұйымының көшбасшылары арасында өткен «Мен елімнің ертеңімін!» облыстық форумына мектептің өзін-өзі басқару ұйымының президенті 9-сынып оқушысы Казленко Злата қатысты. Оған сертификат пен бағалы сыйлық табыс етілді. Ұйымдастырушылар Ақмола облысы білім басқармасының «Ақмола дарыны» дарынды балалар мен дарынды жастарды анықтау және қолдау орталығы, Ақмола облысының «Бірыңғай «Жас Ұлан» балалар мен жасөспірімдер ұйымы» ҚБ.

Бұл форумға қатысу жастардың тұлғалық және интеллектуалдық өсуіне және олардың қоғам алдында өнер көрсетуіне ықпал етеді. Бұл дағдылар жасөспірімдердің болашақ мансабында көмектесетіні сөзсіз.

Мектеп «Оқуға құштар мектеп» жобасын сәтті жүзеге асыруда. Жыл бойы «Оқуға құштар мектеп» жобасының жоспары бойынша оқушылар көркем әдебиеттерді оқып, тоқсан сайын кітапханашы қадағалап отырды, жыл соңында мектеп әкімшілігінің бастамасымен үздік оқырмандар анықталып, балалар мақтау қағаздарымен және бағалы сыйлық.

Зияткерлік білім бойынша 2022-2023 оқу жылының оқу-тәрбие жұмысының қорытындысын талдай отырып, ақпараттық мәдениетті тәрбиелеуде, біздің мектебімізде оқу-тәрбие жұмыстары арқылы оқушылардың интеллектуалдық қабілеттерін қалыптастыруға, дамытуға және жетілдіруге жақсы жағдай жасалған деп қорытынды жасауға болады. Бұл бағыттағы жұмыстар жақсы деңгейде жүргізілуде. Оқушылар қазіргі қоғамның мәселелеріне шынайы қызығушылық танытады, мемлекеттің болашағы жастардың қолында екенін түсінеді. Жақсы білім беру жеткіліксіз, оқушылар заманауи өмірде аман қалу үшін сыни тұрғыдан ойлау қабілетін, білімді өз бетінше меңгеру мен ақпаратты пайдалану қабілетін, ғылыми-зерттеу және жобалық іс-әрекет дағдыларын меңгеру, жаңашылдық қабілеттерін дамыту қажет. Оқушылардың барлығында өзіндік дүниетанымын қалыптастырудың маңыздылығын, өз қабілеттері мен мүмкіндіктерін жүзеге асыру қажеттілігін нақты түсінбейді, ол үшін үнемі білім, білік, дағдыларын жетілдіріп, өзін-өзі тәрбиелеумен табанды түрде айналысу қажет. Бұл бағыттағы жұмысты жалғастыру, оқушылардың коммуникативті дағдыларын, пікірталас дағдыларын дамыту, т.б.

Көпмәдениетті және көркем-эстетикалық тәрбие беру бағыты.

Мақсаты: жалпы мәдени мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру, тұлғаның эстетикалық объектілерді қабылдауға, дамытуға, бағалауға дайындығын дамыту, білім беру ұйымдарында көпмәдениетті ортаны құру.

Міндеттері:

- Қазақстан халықтарының ұлттық мәдениеттерін сақтауға бағытталған балаларды өз этникалық қоғамның тілімен, әдебиетімен, тарихымен таныстыра отырып, ұлттық мәдениет негіздерін терең және жан-жақты меңгеру;
- әртүрлі халықтардың мәдениетінің өзіндік ерекшеліктерін түсінуге, ұлттық құндылықтарға, этникалық ерекшеліктерге құрметпен қарауға тәрбиелеу;
- жеке тұлғаның өзін-өзі жүзеге асыруына жағдай жасай отырып, мәдени ерекшеліктерге оң көзқарасты тәрбиелеу;

-әлем мәдениетінің негіздерімен таныстыру, басқа халықтардың өкілдеріне құрметпен қарауға тәрбиелеу;

- көп ұлтты ұжымда студенттер арасында ұлтаралық қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру; - адамды татулық, басқа халықтармен өзара түсіністік рухында тәрбиелеу, бейбітшілік мәдениетін сақтау қажеттігін ұғындыру.

Іске асыру механизмдері:

-балалар мен жастардың жұмыстарының көрмесін ұйымдастыру

- халықтар достығы фестивальдері

- сайыстар; атақты адамдармен, суретшілермен кездесулер:

-Қазақстан халқы Ассамблеясымен және этномәдени орталықтармен ынтымақтастық. Мектептегі көпмәдениетті тәрбиелеу басқа мәдениеттердің, ұлттардың, діндердің өкілдеріне толерантты көзқарасты қалыптастыруға бағытталған.

Жыл бойына осы салада толеранттылық сабақтары өткізілді. Жеке тұлғаны жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарға, ана тілі мен мемлекеттік тілге, қазақ халқының, Қазақстан

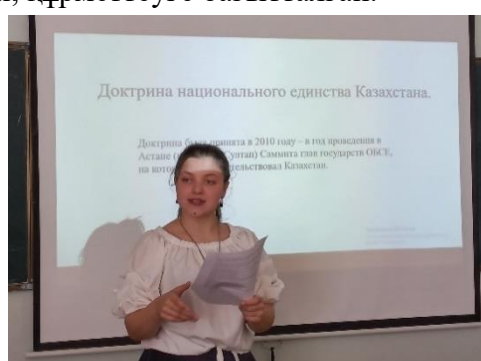
Республикасындағы этностар мен ұлыстардың мәдениетіне құрметпен қарауға бағыттау мақсатында **ұлттық тәрбие** беру бағытында іс-шаралар жүргізілуде.

5 қыркүйек – Қазақстан халықтарының тілдері күні. Бұл күн қазақ әліпбиінің негізін салған ғалым Ахмет Байтұрсынұлының туған күні, осыған орай, оқушылар диктант жазуға қатысты. Мұғалімдер күні мектеп парламентінің мүшелері бейнеқұттықтау дайындап, ашық хаттарын таратып, мерекелік концерт ұйымдастырып, сол арқылы ұстаздарға деген алғыстары мен қошеметтерін білдірді.

Жыл бойы балалар онлайн көрмелерге, кітапханаларға, мұражайларға белсенді түрде қатысты. Күз күніне орай 2-4 сынып оқушылары арасында күзгі бал өтті. Мектептің өзін өзі басқару мүшелері 8-10 сынып оқушылары арасында «Күз мырза» сайысын өткізді.

18 қазанда Қазақстанда Рухани келісім күні атап өтілді. Ол бірлік пен кешірімділікті, мейірімділік пен өзара түсіністікті білдіреді. Бұл күн Қазақстан халқын дәстүрлі адамгершілік құндылықтар төңірегінде біріктіреді, қазақстандық қоғамдағы бейбітшілік пен тұрақтылық жолында толеранттылық пен рухани келісім идеяларын насихаттайды.

Кітапханашы патриоттық сезімге, бір-бірін құрметтеуге, әртүрлі халықтардың салт-дәстүріне, мәдениетіне, төзімділікке тәрбиелеу мақсатында кітапхана сабағы, сынып сағаттарын өткізді; 9-11-сыныптарда «Ұлтаралық қақтығыстарды жеңу үшін біз не істей аламыз?» тақырыбында дөңгелек үстел ұйымдастырды. Бұл іс-шаралар оқушыларды басқа мәдениет пен өзге ұлт өкілдерін қабылдап, құрметтеуге бағытталған.

Қазақстан халықтарының бірлігі күніне арналған «Рухани жаңғыру» мемлекеттік бағдарламасын жүзеге асыру аясында мектепте сынып **сағаттары өткізілді, көрме ұйымдастырылды, мерекелік іс-шара** өткізілді. Ұлттық билер, әндер мен лирикалық өлеңдер нағыз ұлттық бірліктің тамаша атмосферасын тудырды. Мектепте қуыршақ театры бар. Жыл бойы оқушылар бастауыш сынып балаларына ертегілер көрсетті.

"Туған өлкем" жобасы аясында және "Қазақстан халқының бірлігі мен достығы" мерекесі қарсаңында "Мейірім" арнаулы әлеуметтік қызмет көрсету орталығы"КММ -не біздің оқушылар концерттік бағдарламасымен барды. Бұл шараның негізгі мақсаты: Қарттарға деген құрметті, сыйластықты арттыру, жақындарына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Шара барысында билер биленіп, әсем әндер шырқалды. Оқушылар үшін мағыналы және тәрбиесі зор игі іс болып табылады.

Оқушылар технология пәнінің мұғалімі Усанина Г.В. мен бірге театрға қуыршақ тігеді.

Мектепте «Ұшқыр ой алаңы» республикалық жобасы сәтті жүзеге асуда, балаларымыз жыл сайын жүлделі орындарға ие болып, облыстық кезеңге қатысып жүр. Адам өз мақсатына өзінің дамуы арқылы жетеді дейді. Пікірсайыс ойындарының өскелең ұрпаққа берер пайдасы өте зор, олар жастардың дұрыс пайымдауын қалыптастырып, көпшілік алдында сәтті өнер көрсетуге ықпал етеді. Бұл дағдылар оқушылардың болашақ мансабында септігін тигізері сөзсіз.

2021-2022 оқу жылындағы көпмәдениетті және көркем-эстетикалық бағыттағы тәрбие жұмысының нәтижелерін талдай отырып, біртұтас жүйе білім беру мекемесі жағдайында аймақтық ұғымды қалыптастыруға мүмкіндік береді деп айта аламыз. Балаларды жалпыадамзаттық құндылықтарға (мейірімділік, достық, адалдық, әділдік, өзара көмек, сүйіспеншілік) тәрбиелей отырып, белгілі бір аумақта тұратын басқа адамдардың мәдениеті мен дәстүрлерін қабылдай алады деп ойлаймыз.

«Татулық, әр ұлт өкілдерін құрметтеу тұқым қуаламайды, әр ұрпақта олар қайта-қайта тәрбиеленуі керек және бұл қасиеттердің қалыптасуы неғұрлым тезірек басталса, соғұрлым тұрақтылыққа ие болады» (Е.К. Сулова).

Мәселе: оқушылар көбінесе оқу процесінде эстетикалық тәрбиенің маңыздылығын толық түсінбейді, сондықтан мектептегі пәндердің тәрбиелік мүмкіндіктері орындалмай қалады.

Көпмәдениетті және көркем-эстетикалық тәрбие мәселелерін шешу жолдары:

1. Көркем-шығармашылық іс-әрекет тәсілдерін қалыптастыру; 2. дарынды балаларды қолдау: эстетикалық нормалар мен қажеттіліктерді ескере отырып, қоршаған ортаны, еңбекті, оқытуды ұйымдастыру тәжірибесін (дағдыларын) дамыту.

Дене тәрбиесі, салауатты өмір салтының бағыты:

Мақсаты: Салауатты өмір салты, дене шынықтыру және спорт, өз денсаулығына жауапкершілікпен қарау құндылығын қалыптастыру.

Міндеттері:

жеке денсаулығының ерекшеліктері мен жағдайы туралы білімдерін қалыптастыру;

жаман әдеттерге теріс көзқарасты қалыптастыру;
күн тәртібін сақтау қажеттілігін қалыптастыру;
сауықтыру кешендерін, технологияларын әзірлеу қабілетін қалыптастыру;
денсаулыққа зиянды факторларды анықтау, денсаулық жағдайы мен өмір салтына интроспекция жасау қабілетін қалыптастыру;

Іске асыру механизмдері:

- тақырыптық сынып сағаттары, лекциялар, танымдық ойындар, сурет байқаулары, плакаттар, өлеңдер, түрлі жарнамалар;

-Нашақорлықтың, темекі шегудің және алкогольизмнің алдын алу бойынша денсаулық сақтау мекемелерімен және ішкі істер органдарымен бірлескен жұмыс;

-Оқушыларды алғашқы медициналық көмек көрсетуге үйрету;

-Биология, география, химия, экология, дене шынықтыру сабақтары арқылы дене шынықтыру мен салауатты өмір салтын насихаттау.

Спорт біздің балаларымыздың өмірінде маңызды рөл атқарады. Макинка мектебі спортшылардың бір емес, бірнеше ұрпағын тәрбиелеп шығарды. Мектебіміздің оқушылары аудандық, облыстық, республикалық олимпиадалардың жеңімпаздары. Бүгін де «Макинка а. ЖОББМ» КММ-де спорт секциясының үш түрі жұмыс істейді, онда 62-ден астам оқушы қатысады:

- «Баскетбол» спорт секциясының меңгерушісі Усанин Игорь Николаевич - «Волейбол» спорт секциясының меңгерушісі Ольга Александровна Даренская. - «Қазақша күрес» спорт секциясының меңгерушісі Хуаныш Асылмұрат мектебіміздің ұлдары арасында өте танымал. Секцияның негізгі мақсаты – ұлттық спортты кеңінен насихаттау.

Секциялардағы сабақтар тек осы спорт түрлерімен шектелмейді. Мектепте аудандық спартакиадада спорттың 12 түрінен жыл бойы оқу-жаттығулары өткізіледі, мектеп оқушыларының спартакиадасы өткізіледі. Мектебіміздің базасында аймақтық, аудандық жарыстар өткізіліп тұрады. Президенттік көпсайыс бойынша жасөспірімдер спорт мектебінің бөлімшесі (жетекшісі И.Н.Усанин, О.А.Даренская) бар. Спорттық секциялармен айналысатын балалар жақсы нәтижелерге қол жеткізді.

Оқушылардың арасында спортшылар мен спорт шеберлері бар. Ағымдағы оқу жылында барлық мектепшілік бұқаралық спартакиада күнтізбелік жоспар бойынша өткізілді. Жеңіл атлетикадан, шаңғы жарысынан, баскетболдан, волейболдан жарыстар, «Әкем, анам және мен – спорттық отбасымыз!» атты отбасылық жарыстар. Сынып сағаттары, презентациялар қаралды, салауатты өмір салтына арналған тренингтер өткізілді. Зиянды әдеттердің алдын алу бойынша әңгімелер, нашақорлық пен темекі шегудің алдын алуға арналған сынып сағаттары көпшіліктің көңілінен шығып отыр. Мектепте барлық қажетті құрал-жабдықтармен жабдықталған медициналық кабинет бар. Мектептің медицина қызметкері үнемі медициналық көмек көрсетіп, оқушылардың денсаулық жағдайын қадағалап қана қоймай, салауатты өмір салтын насихаттау, жаман әдеттердің алдын алу мақсатында оқушылармен әңгімелесу жүргізеді. Халықаралық ЖИТС-ке қарсы күрес күні аясында жоғары сынып оқушылары АИТВ/ЖИТС-тің алдын алу бойынша сынып сағаттары мен постер байқауын өткізді. Дүниежүзілік денсаулық күнінде мектепте спорттық эстафеталар, теннис және волейбол турнирлері өткізілді, мектеп медицина қызметкерімен дұрыс тамақтану, жеке бас гигиенасы, темекі шегудің зияны, ЖБЗ қолдану туралы әңгіме жүргізілді. Жеке тұлғаның шығармашылық қабілетін дамытудың негізі ретінде туризм, өлкетану, табиғи жағдайда өмір сүру туралы білімдерін тереңдету мақсатында Дүниежүзілік туризм күніне арналған сынып сағаттары өткізілді. Ата-аналарға салауатты өмір салтын алдын алу бойынша дәрістер өткізілуде.

Мектебімізде келесі спорт түрлерінен аудандық жарыстар өткізілді:

1. Аудандық шаңғы туры, мұнда мектебіміздің командасы 1 орынға ие болды.
2. Үстел теннисінен аудандық жарыстар 1 орын
3. Аудандық қазақ күресі жарысы нәтижесінде біздің команда 1 орынға ие болды.

4. Спортакиада аясындағы қысқы президенттік көпсайыс бойынша аудандық «Жастар 2023» жарысы өткізілді.

Жарысқа екі жас санаты бойынша 6 команда қатысты. Командалық біріншілікте мектебіміздің командасы 1 орынды иеленді. Мектебімізде «Асық ату», «Бес асық» ұлттық ойындары мектеп оқушыларының ерекше қызығушылығын тудырады. Балалар сабақтан бос уақытында тоғызқұмалақ, асық-ату ойнайды. Мектепте бұл спорт түрімен айналысатын арнайы алаң бар. «Соңғы жылдары асық атуға қызығушылық, әсіресе, ҚР Ұлттық Олимпиада комитеті бұл ойынды

спорт түрі ретінде ресми түрде мойындағаннан кейін артып келеді.

Қазақтың бұл көне ойыны смартфондар мен басқа да гаджеттерге ең жақсы балама, ол баланың интеллектуалдық дамуына ықпал етеді. Асық атудың денсаулыққа пайдасы бар, әр ойыншы бір ойында екі шақырымдық жүгірудегідей энергия жұмсайтынын есептедік. Ойын кезінде дененің барлық мүшелері, ең бастысы, көздің бұлшық еттері қатысады, өйткені бес-жеті метр қашықтықтан сүйекті көздеу керек. Балалар тек физикалық тұрғыдан дамып қана қоймайды, сонымен қатар шыдамдылыққа, санауға, жарысуға, топта жұмыс жасауға үйренеді».

Биылғы жылы мектебіміздің оқушылары ұлттық спорт түрлерінен облыстық жарыстарға бірнеше рет қатысты.

Мектепте «Звездный дождь» цирк студиясы бар, онда мектебіміздің 20-дан астам оқушылары жақсы жабдықталған залда жаттығады. Олардың жұмысының нәтижесі – халықаралық деңгейдегі жүлделер.

Мектеп оқушылары енгізілетін салауатты өмір салты күнделікті үйде жүзеге асырылуы керек, яғни бекітілген, практикалық мазмұнмен толтырылуы керек. Сондықтан мектебімізде оқушылардың ата-аналарымен тығыз байланыс ұйымдастырылған.

Оқушылардың отбасылары мен ата-аналары туралы деректер банкі (мектептің әлеуметтік төлқұжаты) қалыптастырылды. Құқық бұзушылықтың, қылмыстың алдын алу, салауатты өмір салтын насихаттау мақсатында мектепшілік ата-аналар жиналысы өткізіліп тұрады. Жалпы мектептік ата-аналар жиналысында оқушыларға салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері қаралады.

Қажет болған жағдайда ата-аналармен жеке әңгімелесулер мен консультациялар жүргізіледі. Жүргізілген жұмыстар балалардың денсаулығына жауапкершілік пен зиянды әдеттерге теріс көзқарасты қалыптастыруға мүмкіндік береді. Мектеп оқушыларының 80%-дан астамы мектептегі спорт секцияларына тұрақты қатысады.

Қоғамымыздың табысты дамуының кепілі – жас ұрпақтың денсаулығы. Балалардың, жасөспірімдердің және жастардың денсаулығын қалыптастыру, сақтау және нығайту мәселесі ерекше әлеуметтік маңызға ие, өйткені ұлт денсаулығы халықтың осы санатына байланысты. Оқушылардың, мұғалімдердің жетістіктері (қоса беріледі)

2 Сыныптан тыс жұмыстарды қамту

Мектеп жасындағы балалардың жалпы саны	254		
Сыныптан тыс жұмыстарды қамту	158		
Үйірме атауы	сыныптар	саны	жетекшілері
«Театр және мен»	7 «б»	7	Максимова А.Г.
«Қуыршақтар театры»	6 «а»	8	Маукишева Р.О.
«Рукавичка»	8 «б»	8	Усанина Г.В
«Іздену клубы»	9 «б»	13	Гостик В.В.
«Жасыл планета клубы»	8«в»	13	Швецова Т.А
«Қазақша күрес»	5-11	25	Хуаныш А.
	5-11		Хуаныш А.
	5-11		Хуаныш А.
Баскетбол	7,8,9,10	18	Усанин И.Н
	7,8,9,10		Усанин И.Н
	7,8,9,10		Усанин И.Н.
Волейбол	5,6,8,11	14	Даренская О.А.
	5,6,8,11		Даренская О.А
Клуб «ЖҚИ»	6 «а»	10	Абжанов Н.Д
«Жас сарбаз»	6-11	42	Абжанов Н.Д

3. Оқушылардың аудандық, облыстық, республикалық, халықаралық байқауларға (олимпиада, шығармашылық байқаулар, спорттық сайыстар, марапаттаулар, ынталандырулар, грамоталар) қатысуы.

1. 1. Халықаралық деңгей

«Жұлдызды жаңбыр» цирк студиясы «Қысқы ертегі» халықаралық балалар жасөспірімдер шығармашылығы байқауына 18 оқушы қатысты, Астана қаласы 2 желтоқсан 2022 ж.

1. Түпнұсқа жанрдағы акробатикалық жұптар 1 орын

1. Андреева Алина 5 сынып 2022 ж 1 орын
2. Моисеенко Ксения 5 сынып 2022 ж 1 орын
3. Усанина Александра 5 сынып 2022 ж 1 орын
4. Муражко Яна 6 б 2022 ж 1 орын
5. Коченкова Таися 4 б 2022 ж 1 орын
6. Муражко Арина 4 б 2022 ж 1 орын
7. Скорнякова Дарья 4 б 2022 ж 1 орын
8. Швецова Милена 3б 2022 ж 1 орын
9. Швецова Милана 4 б 2022 ж 1 орын
10. Шакирьянова Анжелика 4 б 2022 ж 1 орын
11. Езова София 8а 2022 ж 1 орын
12. Омигова Яна 8б 2022 ж 1 орын
13. Скорнякова Мария 8б 2022 ж 1 орын
14. Шакирьянова Юлия 9б 2022 ж 1 орын
15. Козленко Злата 9б 2022 ж 1 орын
16. Наджога Александра 9б 2022 ж 1 орын
17. Езова Алина 9б 2022 ж 1 орын
18. Моисеенко Ксения 9 б 2022 ж 1 орын

2. Түпнұсқа жанры «Көңілді арқандар» 1 орын

1. Андреева Алина 5 сынып

- 2.Моисеенко Ксения 5 сынып
- 3.Усанина Александра 5 сынып
- 4.Муражко Яна 6 б
- 5.Коченкова Таися 4 б
- 6.Муражко Арина 4 б
- 7.Скорнякова Дарья 4 б
- 8.Швецова Милена 3б
- 9.Швецова Милана 4 б
- 10.Шакирьянова Анжелика 4 б
- 11.Езова София 8а
- 12.Омигова Яна 8б
- 13.Скорнякова Мария 8б
- 14.Шакирьянова Юлия 9б
15. Козленко Злата 9б
- 16.Наджога Александра 9б
- 17.Езова Алина 9б
- 18.Моисеенко Ксения 9 б

3. Түпнұсқа жанры «Пирамидалар» 2 орын

- 1.Андреева Алина 5 сынып
- 2.Моисеенко Ксения 5 сынып
- 3.Усанина Александра 5 сынып
- 4.Муражко Яна 6 б
- 5.Коченкова Таися 4 б
- 6.Муражко Арина 4 б
- 7.Скорнякова Дарья 4 б
- 8.Швецова Милена 4 б
- 9.Швецова Милана 4 б
- 10.Шакирьянова Анжелика 4 б
- 11.Езова София 8а
- 12.Омигова Яна 8б
- 13.Скорнякова Мария 8б
- 14.Шакирьянова Юлия 9б
15. Козленко Злата 9б
- 16.Наджога Александра 9б
- 17.Езова Алина 9б
- 18.Моисеенко Ксения 9 б

Республикалық деңгей

«Мақатаев оқулары» республикалық онлайн байқауы

- 1.Арспег Әли 3орын

Облыстық деңгей

Қысқы президенттік көпсайыс бойынша облыстық жарыстар

Жалпы командалық 3 орын. Жеке біріншілікте Скорняков Виктор 11 сынып оқушысы 1-ші жүлделі орынды иемденді. «Республикалық гимназияда» мүшесі болды.

Қысқы президенттік көпсайыс бойынша Ақмола облысының ашық чемпионаты.

1-орын Карцев Илья 18-20 жас аралығында / СПОРТ ШЕБЕРІНЕ КАНДИДАТЫ

1 орын Виктор Скорняков 16-17 жас / СПОРТ ШЕБЕРІНЕ КАНДИДАТЫ

3 орын Виктория Куликова 16-17 жас аралығында

«Намыс» спартакиадасы аясында «Мерген» атудан облыстық жарыс

Жеке біріншілікте Куликова Виктория 2 орын

Карцев Илья тізеден атудан 2 орын

Илья Карцев тізе бүгіп, тұрып атудан 3 орын

Жазғы президенттік көпсайыс бойынша облыстық жарыстар

Фертих Виктория, жас санаты бойынша 3 орын, 9 сынып оқушысы 2008-2009 ж.
Куликова Виктория, жас санаты бойынша 2 орын, 10 сынып оқушысы 2006-2007 ж.

Қысқы президенттік көпсайыс бойынша «Хрустальді құлақ» аймақтық спартакиадасы

Карцев Илья 18-20 жас аралығындағы 2 орын, 11 сынып оқушысы

«Жас өлкетанушылар» зерттеу жұмыстары байқауының облыстық кезеңі

Сульженко Евгений, сертификатпен марапатталды

Облыстық «Алтын сақа» «Бес асық» турнирі

Жеке біріншілікте жалпы командалық 1 орын:

Кеңесбаева Амира 1 орын

Амангелді Айдана 1 орын

Көшербаева Айдана 1 орын

Экологиялық олимпиаданың облыстық турына қатысқаны үшін сертификатпен марапатталды

Сәкен Әділ 8 сынып

Меркель Егор 8 сынып

Омигова Яна 8 сынып

Езова Алина 9 сынып

Степногорск қаласының балалар жылы аясындағы ұлттық ойындар фестивалінің облыстық туры «Бес асық» 3 жүлделі орын.

Жұмахан Аяулым

Езова София

Исумгалиева Аяжан

Амангельді Айдана

2004-2006 жж жасөспірімдер арасындағы салмақ дәрежесі бойынша күрестен облыстық іріктеу кезеңі 3 орын Жасанов Бақберген 9 сынып оқушысы

Облыстық жарыстар мен байқаулар

Жалпыкомандалық 1 орын

Кенесбаева Амира 6 сынып

Кушербаева Айдана 6 сынып

Амангельді Айдана 6 сынып

«Жастар» облыстық спартакиадасы аясында қыздар арасында баскетболдан облыстық жарыстан 2 орын

Чжао Алина 2-орын үздік шабуылшы ретінде белгіленді

Куликова Виктория 2 орын

Фертич Виктория 2 орын

Геккель Кристина 2 орын

Сморгун Анна 2 орын

Шаңғы жарысы бойынша облыстық «Жастар -2023» жалпыкомандалық 1 орын

Жоғарғы жастағы топта

Скорняков Виктор 1 орын

Скорняков Виктор в эстафете 1 орын

Карцев Илья 2 орын

Карцев Илья в эстафете 1 орын

Куликова Виктория 1 орын

Куликова Виктория в эстафете 1 орын

Мельникова Ольга 2 орын

Мельникова Ольга в эстафете 1 орын

Орта жастағы топта

Приходько Сергей 1 орын

Приходько Сергей в эстафете 1 орын

Андреев Максим 2 орын

Андреев Максим в эстафете 2 орын
Артем Молчанов 3 орын
Фертих Виктория 1 орын
Фертих Виктория в эстафете 1 орын
Юрина Виктория 2 орын
Юрина Виктория в эстафете 1 орын
Эсмурзиева Надежда 3 орын

Қысқы президенттік көпсайыс бойынша аудандық «Жастар -2023» жарысында жалпыкомандалық 1 орын

Жоғарғы жастағы топта

Карцев Илья 1 орын
Скорняков Виктор 2 орын
Скорняков Вадим 3 орын
Куликова Виктория 1 орын
Чжао Алина 2 орын
Мельникова Ольга 3 орын

Орта жастағы топта

Приходько Сергей 1 орын
Андреев Максим 2 орын
Молчанов Артем 3 орын
Ферих Виктория 1 орын
Эсмурзиева Надежда 2 орын
Юрина Виктория 3 орын

Кіші жастағы топта

Чесноков Николай 1 орын
Гура Роман 2 орын
Моисеенко Станислав 3 орын
Усанина Александра 1 орын
Лазарева Ульяна 2 орын
Эсмурзиева Любовь 3 орын

Аудандық шахмат жарысынан 2 орын

Сәкен Әділ 2 орын, Вишневу Иван 2 орын, 8-7 сыныптар арасында мектеп лигасы 2 орын
Ведянин Илья, Нұғыман Эльмира-2 орын среди 8-7 классов школьная лига

Аудандық шахмат жарысынан мектеп лигасы 9-11 сынып арасында 3 орын

Бегимов Алихан 3 орын
Молчанов Артем 3 орын
Таспай Арсен 3 орын
Мукашова Зарина 3 орын

Аудандық теннис жарысынан 1 орын

Маратұлы Саян 1 орын
Уланов Расул 1 орын
Езова Алина 1 орын

Жүзуден аудандық жарыстан жалпыкомандалық 2 орын

Гольцер Владислав 25м қашықтықтан 2 орын
Карцев Илья 50м қашықтықтан 2 орын
Пилюгин Роман 50м қашықтықтан 3 орын

Республикалық «Абайтану» олимпиадасының аудандық кезеңі

Абжанова Меруерт 9-сынып оқушысы, 2 орын
«Тарих ізімен» аудандық тур квест-ойынынан команда диплом және бағалы сыйлықпен марапатталды.

Аудандық пікірсайыс турнирінен 2 орын

Самошкина Карина 10 сынып

Муратбек Тамирис 10 сынып

«Жас психолог» байқауының аудандық кезеңі

«Психологиялық тест» номинациясынан 2 орын

«Мектеп қабырға газеті» номинациясынан 3 орын

«Әкім кубогы» КВН аудандық турынан 2 орын

Сульженко Евгений «Мәдени мұра» жобасы аясындағы **«Жас тарихшылар мен өлкетанушылар» ғылыми-зерттеу жұмыстары байқауынан 2 орын.**

Аудандық турдан әскери-патриоттық жиыны 3 орын

Карташов Роман, Карцев Илья, Скорняков Вадим, Омигова Анастасия, Чжао Алина

«Саябақтар маршы» халықаралық экологиялық акциясы аясында Біржан сал ауданы және Бурабай ауданының білім беру мектептері арасында квест ойынынан 2 орын

Андреев Максим 7 сынып

Эсмурзиева Надежда 7 сынып

Омигов Никита 7 сынып

Приходько Ксения 7 сынып

Кадырбаев Адиль 7 сынып

Аудандық «Мектеп барысы» турнирінен жалпыкомандалық 1 орын

Уланов Расул -60 кг салмақ дәрежесінен 1 орын

Маратұлы Саян -50 кг салмақ дәрежесінен 1 орын

Дуппер Богдан -35 кг салмақ дәрежесінен 1 орын

1 Арспег Мәди -26 кг салмақ дәрежесінен 1 орын

Мектеп оқушыларының спартакиадасы аясында жеңіл атлетикадан аудандық жарыстан жалпыкомандалық 1 орын.

Молчанов Анатолий 10-сынып оқушысы 4X100 м эстафетадан 1 орын

Молчанов Анатолий 10-сынып оқушысы 400 метрге жүгіруден 1 орын

Молчанов Анатолий 10-сынып оқушысы 100 метрге жүгіруден 1 орын

Куликова Виктория 10-сынып оқушысы қыздар арасында 4x100м эстафеталық жарыстан 1 орын

Куликова Виктория 10-сынып оқушысы 100 метрге жүгіруден 1 орын

Куликова Виктория 10-сынып оқушысы 400 метрге жүгіруден 2 орын

Фертих Виктория 10-сынып оқушысы 200 метрге жүгіруден 1 орын

Фертих Виктория 10-сынып оқушысы 400 метрге жүгіруден 1 орын

Фертих Виктория 10-сынып оқушысы Ұзындыққа секіруден 3 орын

Скорняков Виктор 11-сынып оқушысы 200 метрге жүгіруден 2 орын

Скорняков Виктор 11-сынып оқушысы 400 метрге жүгіруден 1 орын

Гольцер Влад 10-сынып оқушысы Ұзындыққа секіруден 1 орын

Гольцер Влад 10-сынып оқушысы 200 метрге жүгіруден 2 орын

Скорняков Вадим 11-сынып оқушысы 400 метрге жүгіруден 3 орын

Скорняков Вадим 11-сынып оқушысы 400 метрге жүгіруден 1 орын

Геккель Кристина Ұзындыққа секіруден 2 орын

Геккель Кристина 200 метрге жүгіруден 2 орын

Геккель Кристина 400 метрге жүгіруден 1 орын

Чжао Алина Ұзындыққа секіруден 1 орын

Чжао Алина 100 метрге жүгіруден 2 орын

Чжао Алина 11-сынып оқушысы 400 метрге жүгіруден 1 орын

Эсмурзиева Надежда 800 метрге жүгіруден 1 орын

Эсмурзиева Надежда 400 метрге жүгіруден 3 орын

ОҚУШЫЛАРДЫҢ САБАҚТАН ТЫС ШАРАЛАРҒА ҚАТЫСУ %-ы: 70%

В. 1-11 сыныптардағы тәрбие деңгейі

Мектептегі оқушыларды тәрбиенің жалпы деңгейі:

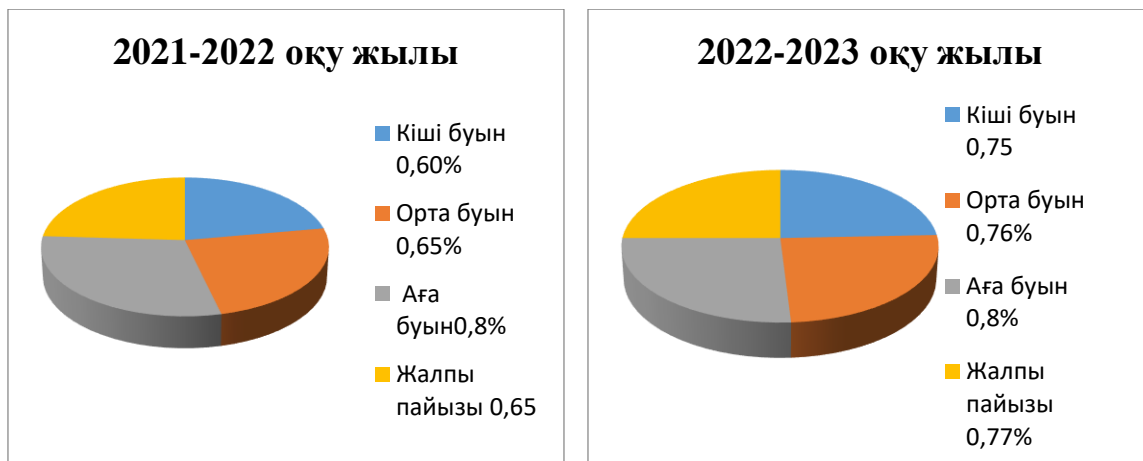
1-11 сынып оқушыларының барлығы -254

жыл басына -0,6% тәрбиенің төменгі-орташа деңгейі

жыл соңына-0,7 тәрбиенің орташа деңгейі.

жылдың қорытындысы бойынша тәрбиенің орташа деңгейі

Мектептегі оқушыларды тәрбиенің жалпы деңгейі:

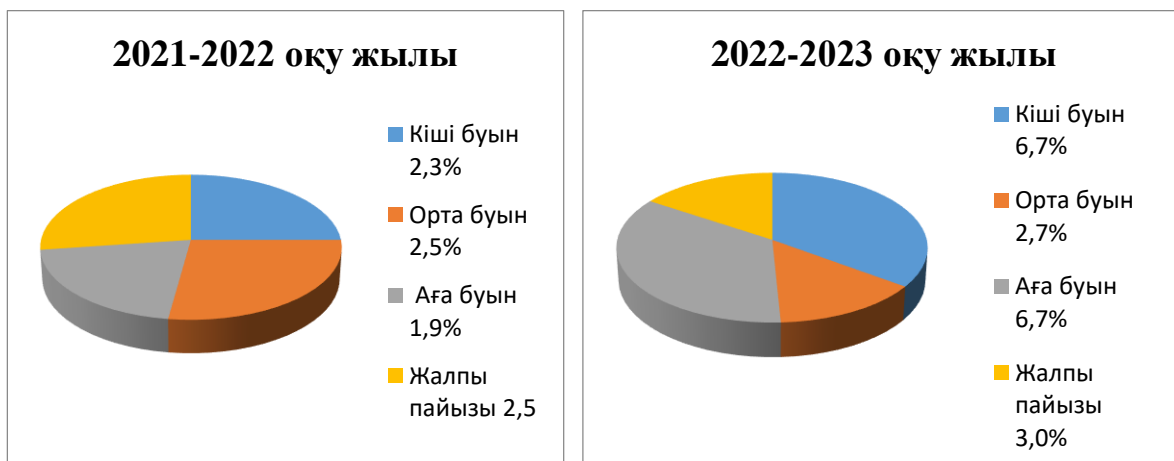
А.А.Андреевтың әдістемесі бойынша «Оқушылардың мектеп өміріне қанағаттануы».

1-11 сынып оқушыларының барлығы -254

2021-2022 оқу жылы -2,9 мектеп өміріне қанағаттанудың орташа деңгейі

2022-2022 оқу жылының соңында-3.0 мектеп өміріне қанағаттанудың орташа деңгейі.

Оқушылардың мектеп өміріне қанағаттануы.

5. Нәтижесінде (тәрбие жұмысын ұйымдастыру деңгейі).

Жалпы білім беру мекемесінің жұмысын талдай отырып, кез келген мектептің тиімділігі мен қызметінің негізгі көрсеткіші тәрбие мен оқытудың профилактикалық бағыттылығының жағдайы екенін атап өткен жөн. Бұл бағытта қоғамды, ата-аналарды оқу-тәрбие үдерісінің мәселелерін шешуге тарту, салауатты өмір салтын насихаттау бойынша педагогикалық ұжымның, сынып жетекшілерінің үйлесімді жұмысын атап өткен жөн. Сынып жетекшілерінің жоспарларына жалпы мектептегі тәрбие жұмысы, нашарлықтың, шылым шегудің, алкогольдік сусындардың алдын алу бағдарламалары бар тараулар арнайы енгізілген. Мектептің өткен оқу жылындағы оқу-тәрбие жұмысын талдау нәтижелері бойынша 2023-2024 оқу жылында өз бетінше жұмыс істей алатын тұлғаны қалыптастыруға жағдай жасау жұмыстарын жалғастыру ұсынылады.

Қорытынды: 2022-2023 оқу жылының оқу бағдарламасы орындалды. Педагогикалық

ұжым білім сапасын арттыруға, нашар үлгерімге жол бермеуге бар күш-жігерін салды. Жыл басында ұстаздар қауымының алдына қойылған міндеттер мүмкіндігінше шешімін тапты. Өткен жылмен салыстырғанда биылғы оқу жылында мектебіміз аудандық, облыстық, республикалық, халықаралық деңгейдегі көптеген акцияларға, іс-шараларға қатысты.

Биылғы жылы мектебімізде Қазақстан халықтарының мәдениеті мен салт-дәстүрін, туған жерінің тарихын зерделеуге және молайтуға бағытталған көптеген іс-шаралар өткізілді. Кәмелетке толмағандар арасындағы бұзақылық пен құқық бұзушылықтың алдын алуға ерекше көңіл бөлінді. Жұмыс мектептегі жасөспірімдер ортасындағы психологиялық ахуалды жақсартуға бағытталды – сынып сағаттары, әңгімелер, балаларға, ата-аналарға, сынып жетекшілеріне және пән мұғалімдеріне арналған ақпараттық жадынамалар. Кәмелетке толмағандар арасында зиянды әдеттердің алдын алу мәселесі мектеп директорының, мектептің педагогикалық ұжымының тұрақты бақылауында, бұл бағыттағы жұмыстар тұрақты және үздіксіз жалғасуда.

Кәмелетке толмағандар арасындағы құқықбұзушылық пен қылмыстың алдын алу бойынша жүргізіліп жатқан жұмыстар нәтижелі деп білеміз.

Құқық бұзушылықтың алдын алу бойынша жұмыс тиімділігінің көрсеткіштері ретінде мыналарды қарастырамыз:

- мектеп оқушыларының сабақтан тыс уақытта жасаған құқық бұзушылықтарының болмауы;
  - мектеп ұжымында конфликттік жағдайлардың болмауы;
  - құқық бұзушылықтар мен қылмыстар бойынша есепте тұрған балалардың болмауы;
  - 60% балаларды мектептен тыс жұмыстармен және мектепке дейінгі тәрбиемен қамту.
- Жалпы оқу жылының өзін-өзі талдау қорытындысы бойынша оқу-тәрбие жұмысында оң үрдіс бар ма. Бірақ кейбір мәселелік тұстар да бар, мысалы:
- жоғары сыныптардағы ата-аналар жиналысына қатысудың төмен деңгейі
  - мектеп өміріндегі орта және жоғарғы буындағы оқушылардың ата-аналарының белсенділігінің әлсіздігі;
  - жеке ата-аналардың мектебімен өзара әрекеттесуге қызығушылық пен белсенді ұмтылыстың болмауы.

6. Жаңа оқу жылына қойылатын мақсаттар мен міндеттер.

МАҚСАТЫ: Негізгі құзыреттері қалыптасқан, ақпараттық қоғамдастыққа енуге дайын, қоғамда өзін-өзі анықтауға қабілеті тұрақты, физикалық және рухани сау, шығармашыл тұлғаны қалыптастыру үшін жағдай жасау.

Міндеттері:

1. Азаматтық-патриоттық сананы қалыптастыру, Кіші Отанының тарихына қатысты сезімін дамыту;
2. Шығармашылық және жобалық әрекеттер арқылы белсенді өмірлік ұстанымды тәрбиелеу;
3. Оқушылардың бойында бастамашылдықты, өзін-өзі тәрбиелеуге, өзін-өзі дамытуға, өзін-өзі басқаруға деген ұмтылысты, қоғамда табысты әлеуметтену қабілетін және тұлғааралық қарым-қатынас мәдениетін дамыту;
4. Тәрбие жұмысын бақылау және саралау;
5. Балалар мен жасөспірімдер ортасындағы қоғамға жат құбылыстардың алдын алу жұмыстарын жүргізу.

«Макинка а. ЖОББМ» КММ директоры:

Директордың тәрбие жұмысының орынбасары:

Т.С. Рахимжанов

С.К. Канафина

